

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2010

Bc. Ludmila Kerclová

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova

Studijní program: N6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Strukturální politika EU a rozvoj venkova

**Projekt daňčí farmy
spojený s financováním z Evropských
fondů**

Vedoucí diplomové práce:

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.

Autor:

Bc. Ludmila Kerclová

2010

Prohlašuji, že jsem svoji diplomovou práci vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, v souladu s §47 b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění, souhlasím se zveřejnění své bakalářské/diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 12. května 2010

.....
Bc. Ludmila Kerclová

Poděkování

Děkuji paní prof. Ing. Magdaleně Hrabánkové, CSc. za odborné vedení a cenné rady při vypracování této diplomové práce. Současně bych chtěla poděkovat všem ostatním, kteří mně při psaní této práce pomáhali a jinými způsoby podporovali.

Obsah

1.	Úvod	8
2.	Literární řešerše.....	9
2.1.	Vývoj evropských společenství	9
2.2.	Společná zemědělská politika	10
2.2.1.	Cíle společné zemědělské politiky.....	11
2.3.	Reformy SZP	15
2.3.1.	Hlavní zásady „nové“ SZP	17
2.4.	Společná organizace trhu	19
2.4.1.	Vyrovňovací příspěvek na hospodaření	22
2.4.2.	Význam malého a středního podnikání ve venkovském prostoru	24
2.5.	Vývoj zemědělských fondů a operačních programů.....	25
2.6.	Evropský zemědělský orientační a záruční fond	25
2.6.1.	Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.....	28
2.7.	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova.....	29
2.8.	Program rozvoje venkova	30
2.8.1.	Státní zemědělský a intervenční fond	33
2.8.2.	Opatření I.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců.....	36
3.	Chov daňků	38
3.1.	Daněk evropský	38
3.2.	Asociace chovatelů jelenovitých	40
3.3.	Zvěřina	41
3.4.	Právní úprava podnikání	42
3.4.1.	Veterinární zákon.....	42
3.4.2.	Myslivecký zákon	43
3.4.3.	Plemenářský zákon	44
3.4.4.	Minimální standardy farmového chovu	45
3.4.5.	Ochrana proti týrání	46
3.4.6.	Vyhláška o usmrcování.....	46
4.	Cíl práce.....	47
5.	Metodika	48

6.	Praktická část.....	49
6.1.	Cíle a základní přehled činností projektu	49
6.1.1.	Popis projektu	50
6.1.2.	Žadatel	51
6.1.3.	Zpracovatel projektu	51
6.1.4.	Zdůvodnění projektu.....	51
6.2.	Realizace projektu.....	52
6.2.1.	Vymezení místa realizace projektu.....	54
6.2.2.	Technické řešení projektu.....	56
6.2.3.	Ekologie a životní prostředí.....	56
6.2.4.	Hodnocení ekonomické oblasti projektu	57
6.2.5.	Kategorizace nově vzniklého podniku.....	57
6.2.6.	Formulace specifických předností podniku	57
6.3.	Analýzy okolí podniku.....	57
6.3.1.	SWOT analýza projektu.....	57
6.4.	Popis trhu	59
6.4.1.	Segmenty trhu	59
6.4.2.	Analýza konkurence	59
6.5.	Analýza vědeckotechnického rozvoje	60
6.6.	Analýza regionu.....	61
6.7.	Analýza ekonomického a právního systému	61
6.8.	Kalkulace nákladů.....	62
6.9.	Rozpočet projektu	65
6.9.1.	Cenová strategie.....	65
6.9.2.	Strategie hospodaření s hmotným majetkem	67
7.	Závěr	70
8.	Summary.....	72
9.	Seznam literatury.....	73
10.	Klíčová slova.....	78
11.	Seznam obrázků, tabulek a příloh.....	79
12.	Seznam použitých zkratk	80

13.	Přílohy.....	81
13.1.	Příloha č.1: Zásady správné zemědělské praxe	81
13.2.	Příloha č. 2: Podmínky dobrého zemědělského a environmentálního stavu	83

1. Úvod

Základy Evropských společenství byly vedle ekonomické spolupráce položeny na zemědělské výrobě. Vstupem do Evropské unie a podpisem přístupových smluv Česká republika získala členství v silné skupině zemí, které kromě geografické polohy spojuje řada společných myšlenek a ideálů definovaných ve společných politikách. Jednou z nich je Společná zemědělská politika, která za dobu svého trvání doznala velkých proměn a prošla množstvím reforem. Od prvopočátku však stále sleduje stejný cíl a to zajistit potravinovou soběstačnost, konkurenceschopné zemědělství a zabezpečit zemědělských výrobcům důstojnou životní úroveň.

Díky modernizaci, kterou zemědělství v posledních desetiletích prošlo, není v současnosti problém se zajištěním dostatečné produkce. Proto se v posledních letech pozornost obrací k otázkám restrukturalizace a rozvoje venkova. I přes tento posun by měla každá země usilovat o zachování určité míry soběstačnosti v zemědělské produkci. Ač se to v dnešní době, při zdánlivě neomezených možnostech zahraničního obchodu, může zdát zbytečné, představuje zemědělství významnou součást každé národní ekonomiky. Krajina je základním bohatstvím každé země a bez jejího udržování, které zajišťuje zemědělství, by brzy ztratila svou funkci a hodnotu.

Česká republika se přístupem k Evropským fondům otevírá možnosti, jak přispět ke zlepšení stavu venkova poničeného čtyřicetiletým obdobím nešetrného hospodaření. Těžiště podpory rozvoje venkova spočívá v aktivitách přispívajících k růstu životní úrovně zemědělského obyvatelstva, zvyšování kvality a zatraktivnění života ve venkovském prostoru a tím zabránění odlivu obyvatelstva do měst. Program rozvoje venkova představuje širokou škálu příležitostí pro český venkov, které by byla škoda nevyužít.

2. Literární rešerše

2.1. Vývoj evropských společenství

Společná zemědělská politika je podle ohlasů jednou z nejrozporuplnějších politik Evropské Unie. Jak uvádí ve svém článku BBC, někteří ji považují za nejúspěšnější politiku, jiní ji mají za skandální plýtvání penězi. [20] Kořeny SZP sahají do západní Evropy 50. let, do společnosti zasažené válkou s ochromeným zemědělstvím a nejistými dodávkami potravin. Zpočátku byl proto v rámci SZP kladen důraz na podporu vyšší zemědělské produkce, na stálou dostupnost potravin spotřebitelům a na to, aby se zemědělství v EU opět stalo životaschopným odvětvím. [27]

V letech 1947 až 1952 začaly válkou poničené státy, které se připojily k Marshallovu plánu poválečné obnovy, čerpat americkou věcnou i finanční pomoc. Jak píše Kočíková, záhy se však ukázalo, že především v oblasti energií a těžkého průmyslu bude výhodné spojit síly na pevnějším základě než jsou obecné smlouvy o mezinárodní či sousedské spolupráci. V padesátých letech postupně vzniklo Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO), Evropské hospodářské společenství (EHS) a Evropské společenství pro atomovou energii (ESA). Základem těchto společenství byla ekonomická spolupráce.

V šedesátých letech se všechna společenství propojila administrativně. Vznikly společné administrativní orgány a začalo se mluvit o tzv. Evropských společenstvích.

Evropská ekonomická spolupráce je však neoddělitelná od dalších politických činností. Prolíná se do všech vnitřních i vnějších vztahů každého státu, integrace ekonomická je nemyslitelná bez integrace v dalších oblastech. Je základním pilířem, který však jako jediný spojení více států neudrží.

Snaha po dosažení celoevropské ekonomické prosperity prostřednictvím ekonomické integrace byla a zůstává prvním pilířem evropské integrace. Někdy se též říká, že prvním pilířem Evropské unie jsou její tři výše citovaná původně ekonomická společenství. Tato Společenství nadále zůstávají samostatnými právními jednotkami a

jako takové mohou vydávat dokumenty právní závaznosti a síly a být stranami mezinárodních smluvních aktů. Se vznikem Evropské unie (Smlouvou o Evropské unii) a doplněním původní (Římské) Smlouvy o založení Evropského společenství tedy tato společenství nezanikla.

Evropská unie je širším pojmem než je označení jednotlivých Společenství. Evropská unie byla vytvořena proto, aby bylo možné řešit i společné problémy zahraniční politiky členských států vyplývající z ekonomické integrace – tzv. druhý pilíř Unie a společné problémy vnitřní politiky, jako např. sociální politiku a soudnictví - tzv. třetí pilíř Unie. Postupně by unie měla dospět i ke společné měně a ke společné obranné politice. [11]

2.2. Společná zemědělská politika

Maastrichtská smlouva, na jejímž základě vznikla Evropská unie, rozděluje vnitřní záležitosti evropského společenství do tzv. třech politik.

Především se jednalo o společnou obchodní politiku a v jejím důsledku vznik společného vnitřního trhu Unie roce 1993. Kočíková podotýká, že hladké působení společného vnitřního trhu je řízeno řadou předpisů, které členské státy musí respektovat a kterým musí přizpůsobit své vlastní vnitrostátní předpisy. Další společnou politikou je společná dopravní politika, projevující se především snahou o vytvoření evropské dopravní sítě. Třetí ale stejně důležitou je zemědělská politika (Common agriculture Policy – CAP). [11]

Na mezivládní konferenci v letech 1956–1957 zazněla podrobná zpráva podle, které vycházelo evropské zemědělství v porovnání s americkým mnohem zaostaleji. Pro zlepšení postavení evropského zemědělství bylo třeba zajistit nárůst investic a zajistit zemědělcům jejich návratnost. V situaci s velkými výkyvy cen na trhu byly nutné státní intervence. V této otázce panovala shoda, protože už v minulosti zakládající státy svá zemědělství finančně podporovaly. Kromě uvalení cel na dovoz zemědělských produktů ze třetích zemí bylo zapotřebí sjednotit národní systémy podpor v jednotný systém pro

celé území Unie, aby mohl být zemědělský obchod stejně, jako průmyslový, osvobozen od cel a kvót. Jen tak mohly být zajištěny rovné podmínky konkurence pro všechny. [7]

Velmi detailní ustanovení zásad společné zemědělské politiky rozpracovávala Římská smlouva o EHS. K jejich sjednání vedla řada důvodů. Jak k problému uvádí Had, v 50. letech byla západní Evropa závislá na dovozu potravin, které měly v té době strategický význam. Společná zemědělská politika měla především zajistit soběstačnost v zásobování zemědělskou produkcí. Za žádoucí se rovněž považovalo, aby byla udržena cenová stabilita zemědělských výrobků, čímž měla být zajištěna stabilita příjmů zemědělských výrobců. Z toho měli mít výhodu i spotřebitelé. Mělo se také zabránit živelnému odchodu pracovníků z venkova do měst. Všechny členské státy měly před vstupem do EHS podrobně rozpracované národní zemědělské politiky, jež byly spojeny se značnými státními subwencemi. S přechodem ke společné zemědělské politice (v plném rozsahu až od roku 1968) byly všechny pravomoci v této oblasti převedeny na orgány Společenství (Komisi a Radu), což znamenalo konec samostatných národních politik v zemědělském sektoru. V jednotlivých členských státech jsou vytvořeny intervenční orgány (úřady, agentury), které společnou zemědělskou politiku realizují. [6]

2.2.1. Cíle společné zemědělské politiky

Základní cíle Společné zemědělské politiky byly zakotvené v 39 článku Římské smlouvy a vyjadřovaly shodné cíle všech členů Společenství:

- a) zvýšit produktivitu zemědělství podporou technického pokroku a zjišťováním racionálního rozvoje zemědělské výroby a optimálního využití výrobních činitelů, zejména pracovní síly;
- b) zajistit odpovídající životní úroveň zemědělského obyvatelstva, a to zejména zvýšením individuálních příjmů osob zaměstnaných v zemědělství
- c) stabilizovat trh
- d) zajistit plynulé zásobování

e) zajistit spotřebitelům dodávky za přiměřené ceny. [24]

Při tvorbě Společné zemědělské politiky je podle Římské smlouvy potřeba přihlížet k zvláštní povaze zemědělské činnosti, vyplývající ze sociální struktury v zemědělství a přírodních rozdílů mezi různými zemědělskými oblastmi a ke skutečnosti, že v členských státech zemědělství představuje odvětví, které je těsně spjato s celým hospodářstvím. [29]

Výše zmíněné cíle nebyly vždy vzájemně slučitelné. Zajištění odpovídající životní úrovně zemědělcům vyžadovalo dotace a vyšší ceny výrobků, což je v protikladu k spotřebitelskému požadavku nízkých cen. Společné cíle však jasně odrážejí záměr členských států: vybudovat moderní a soběstačné zemědělství s regulovaným trhem zajišťujícím stabilitu cen potravin a příjmů farmářů. Pro jejich splnění bylo podle smlouvy zamýšleno vytvoření společně organizovaného trhu pro jednotlivé zemědělské komodity a se založením – jednoho nebo více – finančních fondů. [7]

Fungování Společné zemědělské politiky se v praxi od počátku odvíjelo od třech základních principů, které popisuje Schrötter:

- Princip jednoty trhu – k tomu, aby se dosáhlo jednotného trhu, to znamená volného pohybu zboží pro zemědělské produkty, byla kromě jiného odstraněna cla a obchodní omezení a sjednoceny zdravotně právní předpisy. Pouze na základě jednotného trhu je možné se vyvarovat deformace konkurence v neprospěch rolníků, určitých regionů nebo produktů. V tomto případě je nezbytné společné uspořádání trhu, které nahrazuje odlišné národní struktury agrárních trhů.
- Princip společných preferencí – společnými tržními pravidly na ochranu a zachování zemědělství je zaručeno, že zemědělské výrobky z EU tam budou také přednostně prodávány, a tudíž preferovány. Pomocí ochrany před levnými dovozy nebo cenovými výkyvy na světovém trhu je společná preference zaručena na jedné straně prostřednictvím odčerpávání a na druhé straně vývozními refundacemi při exportu na světový trh.

- Princip finanční odpovědnosti – společná zemědělská politika se financuje z vlastních prostředků EU. [22]

Přestože Římská smlouva byla podepsána již v roce 1957, samotná společná zemědělská politika se začala uskutečňovat až od roku 1962. Kompletně dotvořen společný trh zemědělských komodit byl v roce 1968 zavedením jednotných cen, zrušením celních bariér a odlišných národních dotací. Volný pohyb zemědělských výrobků se začal uskutečňovat při společných, administrativně určených cenách. Zemědělský trh Unie začal být ochraňován vysokými cly vůči dovozu zahraniční produkce často vyráběné s mnohem nižšími výrobními náklady. Náklady společně prováděné politiky jsou hrazeny z Evropského zemědělského podpůrného a záručního fondu, který byl financován ze společného rozpočtu Unie.

Aby byly dodrženy stanovené cíle, nebyly ceny na zemědělském trhu Unie určeny tržně. Určovala se tzv. intervenční cena, pod níž nemůže klesnout tržní cena zemědělského produktu a je garantována jako minimální cena pro mnoho druhů zemědělské produkce (zhruba u 70 % zemědělské produkce). Jak upozorňuje Had, pokud by tržní cena klesla pod tuto úroveň, intervenuje Evropský zemědělský záruční a garanční fond nákupy, aby se cena udržela na zaručené úrovni. Zemědělci mají jistotu, že bude vykoupena jimi nabízená produkce, pokud se spokojí s intervenční cenou.

Tento postup sice stimuloval růst zemědělské produkce, ale současně pomáhal financovat nadprodukcí, která neměla odbyt na vnitřním trhu. Tak nezbývalo než financovat její skladování nebo její export. Pokud chtěl totiž zemědělec vyvézt svou produkci, dostával vzhledem k nižší ceně na světovém trhu exportní dotaci, ve skutečnosti příplatek do úrovně intervenční ceny. Různé formy intervence se dotýkaly 94 % veškeré zemědělské produkce, takže jen u malé části je tvorba cen ponechána trhu, např. brambor. [6]

„Právě protekcionistický charakter Společné zemědělské politiky se projevoval v diskriminaci zemědělských producentů z nečlenských zemí. V průběhu doby se proto SZP stala jednou z nejkonfliktnějších aktivit EHS/ES/EU směrem do zahraničí. Nejčastější byly především spory mezi Evropskou unií a Spojenými státy, které na SZP

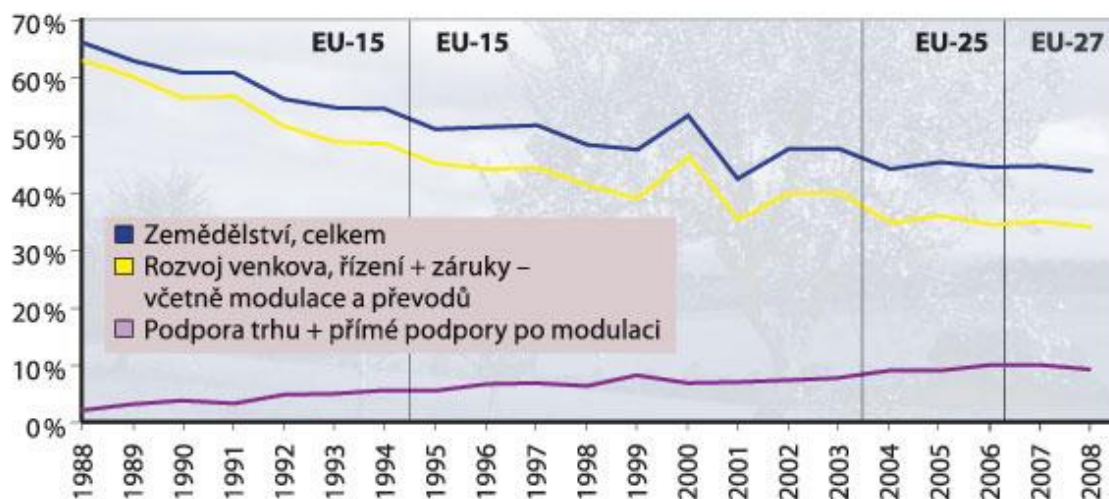
kritizují především míru jejich dotací producentům, což jim zprostředkovaně umožňovalo pronikat na světové trhy s velmi nízkými cenami. Spojené státy zároveň brojily proti uzavřenosti trhu se zemědělskými komoditami uvnitř Evropské unie.“ [26]

Po čtyřiceti letech trvání Společné zemědělské politiky Evropská unie dosáhla soběstačnosti v zásobování potravinami a dokonce stala druhým největším vývozcem zemědělských produktů na světě. Podařilo se zajistit stabilní příjmy zemědělců a eliminovat velké výkyvy cen na trhu. Došlo k zásadnímu zmodernizování evropského zemědělství a k růstu blahobytu v západní Evropě.

Přesto se Společná zemědělská politika potýkala s mnoha problémy a musela tak projít od svého vzniku v padesátých letech minulého století několika změnami. Na počátku byla klíčovou oblastí snaha o základní potravinovou soběstačnost. Výsledkem ovšem byla nepružná politika podpor vedoucí k nadprodukci. Teprve reformy, které byly zahájeny v 90. letech představovaly pro SZP vážný pokus o její přestavbu. [17]

Obrázek č. 1: Podíl výdajů na SZP z rozpočtu EU

ZEMĚDĚLSTVÍ JAKO PROCENTO CELKOVÉHO ROZPOČTU EU

Zdroj: Společná zemědělská politika. [27]

2.3. Reformy SZP

Jeden z hlavních ekonomických problémů západoevropských zemí tkvěl v tom, že jejich zemědělství produkovalo příliš mnoho, neboť příliš mnoho zemědělců vyrábělo na malých plochách s vysokými náklady. To podle Hada zvyšovalo intervenční cenu, která podněcovala nadprodukcí, jež vyžadovala větší výdaje na financování zemědělství. Po nezdařeném pokusu o reformu SZP z konce 60. let se situace v 80. letech dále zkomplikovala. Kvůli neustále rostoucím výdajům na zemědělství se ukázalo, že rozpočtové zdroje nestačí a že je nutno hledat zdroje nové.

První skutečný průlom pak nastal v roce 1988, kdy členské země souhlasily se zavedením nového příjmového zdroje pro rozpočet Unie ve výši 1,2 % HNP, ale jen za předpokladu, že bude zbrzděn růst výdajů na zemědělskou politiku. Byly mírně sníženy intervenční ceny (o 3 %) a Společenství přikročilo také k administrativním opatřením: na obiloviny, cukrovku a mléko byly stanoveny horní přípustné limity produkce, členským zemím byly určeny výrobní kvóty, přičemž za jejich překročení mohly být pokutovány. Členské státy dostaly rovněž závazný úkol snížit výměru své orné půdy (o 20 % během pěti let).

Poslední významný krok směřující k radikální reformě SZP byl učiněn v roce 1992 (tzv. MacSharryho reforma). Společenství se muselo vyrovnat s dvěma tlaky: jednak s dalším růstem výdajů na SZP, ale navíc také muselo čelit tlaku zahraničních obchodních partnerů během jednání GATT v rámci Uruguayského kola zaměřeného na liberalizaci světového obchodu se zemědělskými výrobky. Nová reforma si vytkla řadu cílů. Jedním z nich bylo postupně odstranit rozdíl mezi vnitřní a světovou cenou zemědělské produkce, čímž měly být odstraněny exportní dotace. Dochází proto k poměrně ráznému snížení intervenčních cen, aby zemědělská produkce Unie byla konkurenceschopná na světových trzích.

Dále Had říká, že novou prioritou je také to, že snížení cen se zemědělcům kompenzuje různými přímými platbami, které jsou však podmíněny snížením obdělávaných ploch minimálně o 15 %, snížením počtu hospodářských zvířat na 1 ha. Podporuje se také uvádění zemědělské půdy do klidu a její využití pro jiné účely:

zalesňování a turistiku, převod zemědělské výroby pro nepotravinářské účely (výroby bionafty). Zvýhodňuje se rovněž odchod starších zemědělců do předčasného důchodu. Zůstaly zachovány výrobní kvóty u těch druhů zemědělské produkce, kde jinak hrozí nadbytečná výroba. Těžiště financování v nové reformě se tak přesouvá z cenových dotací na podporu strukturálních změn, které mají působit ve směru ke snižování objemu zemědělské produkce. Unie, která je dnes soběstačná v potravinách, dala jasně najevo, že nebude usilovat o růst zemědělské produkce, pokud pro ni nebude zajištěno odbytiště.

Reforma společné zemědělské politiky již přinesla některé důležité výsledky. Poklesla váha cenových intervencí a na významu nabyly kompenzace vyplácené zemědělcům. Přebytky obilí a másla jsou otázkou minulosti. V roce 1996 např. zásoby obilí byly nejnižší v celé historii Společenství. Prosazení reformy SZP není snadné. Je přitom nutno překonat tlaky velmi silné zemědělské lobby, která se brání snižování intervenčních cen. I při malém podílu zemědělství na tvorbě HDP (v průměru 3,1 % za země EU) představuje zemědělské obyvatelstvo ve všech zemích Unie významnou politickou sílu, a žádná z vlád členských zemí nemůže jeho názor a požadavky ignorovat. [6]

Zrušení vazby mezi dotacemi a výrobou podnítilo orientaci zemědělců v EU na více tržní chování, přičemž mohou vyrábět pouze to, co je pro ně specificky nejziskovější při zachování potřebné stability příjmů. [17]

V roce 1997 komise zpracovala návrh na další postup s ohledem na rozšíření Unie a financování společné zemědělské politiky po roce 2000. Názor komise byl uveřejněn v dokumentu Agenda 2000. [6] Berlínská Evropská rada v březnu 1999 provedla složitá jednání o budoucím směřování SZP v rámci debat o evropském rozpočtu na období 2000 – 2006. Nedošlo však ani k mírným reformám, které navrhovala Agenda 2000. [21]

Další zásadní reforma Společné zemědělské politiky byla přijata radou ministrů zemědělství členských států EU 26. června 2003. Reforma od základů změnila způsob podpory zemědělců v Evropské unii. Nová SZP má být více přizpůsobena spotřebitelům a daňovým poplatníkům. Farmáři mají dostat větší volnost – budou moci vyrábět to, co

požaduje trh. V budoucnu má být většina subvencí vyplácena nezávisle na objemu produkce. Uvedené změny v Společné zemědělské politice by měly farmáře podněcovat k větší konkurenceschopnosti a zaměření se na tržní produkci. Současně jim má zaručit jistou úroveň příjmů. Důraz je kladen na zemědělské programy dbající na ekologickou produkci, dobré zacházení se zvířaty a kvalitu výroby. Reforma měla posílit vyjednávací pozici EU ve Světové obchodní organizaci. [21]

2.3.1. *Hlavní zásady „nové“ SZP*

- **Respektování standardů na úrovni farmy, která se týkají ochrany životního prostředí, kvality a bezpečnosti potravin, pohody zvířat a dobré zemědělské praxe** (*cross compliance*). Reforma stanovila osmnáct standardů na poli životního prostředí, bezpečnosti potravin, zdraví zvířat a plodin, dobrého zacházení se zvířaty, které musí zemědělec dodržovat. Při porušení jsou možné sankce. Členské státy si mohou podržet 25% získaných pokut. [21]

Standardy se promítly do podmínek pro poskytnutí vyrovnávacího příspěvku na hospodaření v méně příznivých oblastech a oblastech s ekologickými omezeními. Kromě plnění intenzity chovu a minimální doby hospodaření v LFA po dobu alespoň 5 kalendářních let musí žadatel plnit podmínky Zásad správné zemědělské praxe (viz příloha č.1) na celé výměře zemědělské půdy evidované u žadatele v LPIS a v budovách a zařízeních sloužících k zemědělské výrobě. [12]

- **jednotné platby na farmu** (*single farm payment*) – odbourání přímých plateb bude od r. 2005 standardem (nejpozději od roku 2007). Zemědělský výrobce bude v budoucnosti získávat jednu platbu namísto několika plateb. Nároky na platby lze uskutečnit pouze pokud budou odpovídat oprávněné hektarové rozloze. Členské státy si mohou vybrat, zda budou všechny platby, které nebudou vázány na produkci, vyplácet jako paušální platbu na hektar na národní nebo regionální bázi. Členské státy mohou rozlišovat mezi pastvinami a ornou půdou. [21]

- **odstranění vazby podpor na zemědělskou produkci** (*decoupling*)
- **vyjmutí půdy z produkce** (*set aside*) – vyjmutí půdy z produkce bude rotační. Osvobozeny z povinnosti vyjmutí určitého procenta z produkce budou zemědělská hospodářství, která provozují ekologické zemědělství. Na takto vyčleněné půdě se budou moci pěstovat plodiny, které neslouží k lidské spotřebě.
- **modulace** – modulace se týká farem, kterým jsou poskytovány přímé platby nad 5.000 eur. Z těchto plateb půjdou odvody na venkovský rozvoj. Farmy pobírající platby do 5.000 eur ročně jsou od snižování plateb výše uvedenými procenty osvobozeny. Modulace se nevztahuje na nové členské státy do té doby, než dosáhnou jejich přímé platby stejné úrovně, jaká je v současných členských státech.
- **venkovský rozvoj** – budou zavedena nová opatření (nové standardy, podpora kvalitní výroby a členství v poradním zemědělském systému, podpora mladých farmářů, investice do státem vlastněných lesů, nová opatření na zajištění blahobytu zvířat. Důležitá je podpora mladých zemědělců, aby nedocházelo k odlivu mladých lidí do měst a k postupnému vylidňování venkova, podpora produkce regionálních specialit, agroturistiky, řemesel, podpora rekreační funkce venkova atd. Tyto činnosti mají umožnit farmářům získat dodatečné příjmy v rámci diverzifikace jejich činnosti a přilákat obyvatele měst na venkov. [21]

2.4. Společná organizace trhu

Jedním z hlavních mechanismů SZP jsou takzvané společné organizace trhu (SOT), které se týkají jednotlivých prvovýrobků a výrobků po prvním zpracování. Podstatou SOT je regulovat nabídky výrobků takovým způsobem, aby nedocházelo ke kolísání nabídky a tím i cen vyplácených zemědělským výrobcům, ale ani ke kolísání cen, které platí zpracovatel nebo konečný spotřebitel za nákup těchto výrobků. K tomuto účelu se využívají různé nástroje jako například produkční kvóty, intervence, celní kvóty pro dovoz či vývozní náhrady. [28]

Reforma SZP z roku 2003 s sebou přinesla i zásadní posílení politiky rozvoje venkova. Cílem je zejména zajistit trvale udržitelný a životaschopný rozvoj venkovských komunit a kulturní krajiny. Strukturální změny ovlivňují nejenom zemědělství, ale celou venkovskou oblast. Podpora a rozvoj venkovských oblastí se tak stává zásadním tématem SZP. [24]

V roce 1979 představovaly výdaje na evropské zemědělství 75 procent rozpočtu tehdejšího Evropského hospodářského společenství. V současné době je vynakládáno na Společnou zemědělskou politiku z rozpočtu Evropské unie okolo 45 procent, což v roce 2006 činilo přibližně 50 miliard eur.

Je zřejmé, že zemědělství je a přes všechny snahy o reformu Společné zemědělské politiky i v blízké budoucnosti zůstane klíčovým a nejnákladnějším odvětvím evropské integrace. Zemědělská politika je také oblastí, kde Evropská unie vyvíjí největší legislativní aktivitu. [29]

Bečvářová uvádí, že původní strategie SZP založená koncem padesátých let především na bázi podpory cen a podpoře růstu domácí a zemědělské produkce, svůj účel již splnila. Naopak potřeba omezovat růst nadprodukce při snaze o udržení vysokých cen placených zemědělci a náročnost vyrovnání podmínek exportu při klesajících světových cenách, znamenaly zavádění dalších nástrojů se silnými

deformačními účinky do trhu (množstevní kvóty, exportní subvence) a zvyšovaly finanční nároky SZP. [2]

V souvislosti se vstupem ČR do EU se ČR přihlásila k Evropskému modelu zemědělství (EMZ). Agrární politika České republiky a nástroje její realizace souvisí s přijetím Evropského modelu zemědělství, který se opírá o tyto základní pilíře:

- celoplošně provozované multifunkční zemědělství konkurenceschopné v produkci soukromého zboží a zároveň šetrné k životnímu prostředí,
- provázání zemědělství s rozvojem venkova,
- produkce kvalitních potravin při respektování stále přísnějších standardů jejich bezpečnosti a způsobu jejich výroby [9] str.7

Tvrdoň uvádí, že zesílení podpory venkova bylo v rámci reformy v roce 2003 uznáváno jako nová agrárně-politická perspektiva. Přitom šlo jednak o výpomoc k přizpůsobení se novým standardům a úkolům a jednak o cílenou podporu dalším důležitým společenským cílům. Podle zemědělských ministrů by měla být finančně silněji podporována opatření ke zlepšení kvality života, přizpůsobení se standardům životního prostředí a úkolům v ochraně zvířat a přispět k dalšímu vytváření politiky venkova. [30]

Podle Bečvářové vychází podpora venkova z multifunkčního pojetí zemědělství, kdy zemědělský výrobní řetězec je chápán jako jedna z možných oblastí využití přírodních zdrojů a dalších výrobních faktorů. Podpora reaguje na spotřebitelskou poptávku, obrací pozornost i na další dimenze udržitelného rozvoje společnosti, na oblast sociální a environmentální.

Je charakterizována atributy, jakými jsou:

- Multifunkcionalita zemědělství - kdy kromě produkce soukromých statků je uznáván i přínos v produkci veřejných statků, pozitivních externalit a uznávána je jeho úloha v plnění mimoprodukčních funkcí;
- Integrita – kdy zemědělská výroba je chápána jako jedna z řady aktivit posilujících ekonomiku venkova; z toho se odvozuje potřeba podpory alternativních zdrojů příjmů zemědělců i ostatních lidí žijících na venkově;
- Flexibilita a subsidiarita – pro kterou je typický decentralizovaný přístup, kdy regiony samy stanovují a obhajují rozvojové projekty
- Transparentnost podpor – znamená na jedné straně zjednodušení pravidel a zprůhlednění finančních toků, na druhé straně zpřísněné kontroly.

Bečvářová dále připomíná, že i v tomto pojetí se znovu uplatňují známá kritéria odůvodňující efektivní restrukturalizaci:

- Podpora modernizace podniků v celé vertikále – týká se podniků prvovýroby, první i druhé fáze zpracování, zlepšení marketingu a kvality produkce
- Zlepšování konkurenceschopnosti venkovských oblastí – udržení kvality života na venkově, podpora diverzifikace a zakládání nových ekonomických aktivit;
- Ochrana životního prostředí a venkovského dědictví: - agroenvironmentální opatření šetrné způsoby hospodaření, které jsou povinnou součástí programů nejen pro LFA[2]

Hrabánková uvádí, že Evropský model zemědělství reaguje na základní požadavek, kterým je rozvoj sociálně vyváženého a trvale udržitelného zemědělství. Zároveň přispívá k uchování a zvelebování venkovské krajiny, obnovování biodiverzity, ochrany půdy a vody po dlouhodobém působení industriálně orientovaného zemědělství představují pro zachování venkova základní dlouhodobé cíle EU v této oblasti.

Dále uvádí, že v českém zemědělství ve vztahu k evropským problémům jde o zvyšování konkurenceschopnosti zemědělských a potravinářských výrobků vůči třetím zemím na základě vyšší kvality, bezpečnosti, pestrosti a přidané hodnoty výrobků, o zachování zemědělské kulturní krajiny, o snížení tlaku zemědělství na snižování biologické rozmanitosti, o hlubší propojení zemědělství s rozvojem venkova a o nepotravinářské užití zemědělské produkce jako obnovitelných zdrojů energie.

Tyto cíle jsou podporovány opatřeními zemědělské politiky ČR, především odpovídající dotační politikou. Právní rámec poskytování podpor je dán zákonem č. 252/1997 o zemědělství a Nařízením vlády č. 505/2000, kterými se stanovily podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny, programy pomoci k podpoře hospodářsky méně příznivých oblastí a kritéria pro jejich posuzování.[9]str.7-8

2.4.1. Vyrovnávací příspěvek na hospodaření

V hodnocení českého zemědělství v souvislosti se vstupem ČR do EU uvádí Hanuš, že zemědělsky využívaná půda tvoří přes polovinu celkové rozlohy ČR, tedy přes 4 mil. hektarů. 60% z ní se nachází v horských a podhorských oblastech nebo je špatné kvality. 70 %zemědělského fondu je pravidelně zoráno a oseto, což je výrazně více než činí celoevropský průměr.

Ve srovnání s EU je v ČR velmi vysoký podíl extrémně rozlehlých zemědělských pozemků. Ty jsou důsledkem scelování polí, rozorávání mezí, remízků a polních cest ze minulého režimu. Velkovýrobní zemědělství má za následek špatnou kvalitu půdy, její vystavení vodní a větrné erozi, rozšiřování zaplevelených ploch, vznik úhorů a v řadě případů i snížení estetického vzhledu krajiny. [10] Na druhou stranu je možné díky technice obdělávat velké plochy s vysokou produktivitou práce.

Vyrovnávací příspěvek na hospodaření v méně příznivých oblastech a oblastech s ekologickými omezeními (LFA) se poskytuje pouze na travní porosty evidované

v LPIS¹, které se nacházejí v některé z oblastí uvedených v prováděcí metodice Ministerstva zemědělství:

horská oblast typu H - obce nebo katastrální území s nadmořskou výškou nad 600 m.n.m nebo s výškou 500 až 600 m.n.m. a zároveň se svažítostí vyšší jak 7 stupňů na 50% území této obce nebo k.ú.

ostatní méně příznivá oblast typu O - obce nebo k.ú. s výnosností zemědělské půdy nižší než 34 bodů, které nepatří do horské oblasti, a které jako celek v průměru splňují demografická kritéria – hustota obyvatel nižší než 75 obyvatel na km² a podíl pracujících v zemědělství na celkovém počtu průběžného obyvatelstva vyšší než 6%

specifická oblast S - obce a katastrální území s výnosností zem. půdy nižší než 34 bodů nebo výnosností 34 až 38 bodů a zároveň se svažítostí vyšší jak 7 stupňů na 50% území této obce nebo k.ú. Tyto obce nebo k.ú. nesplňují jako celek demografická kritéria pro ostatní méně příznivou oblast

oblast s ekologickými omezeními E – území vymezená jako NATURA 2000 (ptačí oblasti a oblasti ochrany rostlin a volně žijících živočichů) na územích I. zón národních parků a chráněných krajinných oblastí) [12]

Na rozdíl od předvstupního dotačního systému dotací se nezahrnuje do výpočtu intenzity chovu zvířat farmový chov jelenovitých.

¹ geografický informační systém pro evidenci využití zemědělské půdy

Jednotná platba na plochu (SAPS)

Žadatelem je fyzická nebo právnická osoba, obhospodařující zemědělskou půdu, která je na ni vedena v Evidenci půdy (LPIS). O poskytnutí podpory je možné krom jiného žádat na následující zemědělské kultury travní porost stálá pastvina (TSP) a travní porost ostatní (TO), přičemž na druhu zemědělské kultury nezávisí výše podpory.

Základní podmínkou pro poskytnutí podpory je minimální výměra, která činí v součtu všech půdních bloků/dílů půdních bloků v Jednotné žádosti nejméně 1 ha zemědělské půdy. Zemědělská půda musí být po celé období zemědělsky obhospodařována a udržována po celý kalendářní rok v souladu s podmínkami Cross Compliance (Příloha č. 2)

Žadatel musí zajistit, aby byly travní porosty alespoň 1x ročně spaseny nebo alespoň 2x ročně posečeny a to v termínech do 31. července a do 31. října. [19]

2.4.2. Význam malého a středního podnikání ve venkovském prostoru

Malé a střední podniky jsou významným prvkem stability kvality života ve venkovském prostoru. Součková uvádí, že odborníci EU považují sektor malého a středního podnikání za páteř evropské ekonomiky, hybnou sílu inovací a zaměstnanosti. Zvláštní postavení s řadou specifík má malé a střední podnikání ve venkovském prostoru.

Malé a střední podnikání je z hlediska rozvoje regionů velmi významná oblast. Jeho podpora představuje širokou problematiku, neboť podnikatel má možnost využívat jednak tuzemské podpory a jednak podpory EU. Podíl zemědělství činí 4,77% z celkového počtu ekonomicky aktivních malých a středních podniků, u právnických osob 2,6% a fyzických osob 5,1%. V počtu zaměstnanosti dosahuje resort zemědělství 6,7% z celkového počtu malých a středních podniků. [25]

2.5. Vývoj zemědělských fondů a operačních programů

Hlavním problémem, který v průběhu existence SZP začal nabývat na významu, byl vynakládání rozsah finančních prostředků. S růstem objemu zemědělské produkce uvnitř společenství narůstaly i finanční prostředky vynakládané na SZP. V 70. letech podíl výdajů na SZP dosahoval až 80 % celkových výdajů společného rozpočtu, a přestože později došlo k relativnímu poklesu tohoto podílu (pod 60 % na konci 80. let, pod 50 % v polovině 90. let), zůstávají i nadále výdaje na SZP největší výdajovou položkou společného rozpočtu. Což podle kritiků SZP brání efektivnějšímu rozvoji ostatních integračních aktivit. Vzhledem k velmi silnému postavení zemědělců (jako příjemců finanční pomoci) a s nimi spojených zájmových skupin nelze očekávat nějaký další výrazně rychlý trend snižování podílu výdajů na SZP na celkových výdajích společného rozpočtu. Pokud ovšem nedojde v budoucnosti k tomu, že část výdajů spojených se SZP přeberou na svá bedra rozpočty jednotlivých členských zemí. [26]

2.6. Evropský zemědělský orientační a záruční fond

V roce 1962 vznikl za účelem financování společné zemědělské politiky Evropský zemědělský orientační a záruční fond (EAGGF) s cílem podpořit udržitelný rozvoj venkovských oblastí a diverzifikaci zemědělské výroby a zvýšit její konkurenceschopnost. [5]

Fond EAGGF má dvě části.

- část záruční, která tvoří hlavní část zemědělského fondu (95 %). Slouží k financování dotací v případě intervenčních cen a také exportních cen.
- část orientační (kolem 5 % celkového fondu), která slouží k financování strukturálních změn v zemědělství a je součástí tzv. strukturálních fondů. [6]

Finanční pomoc byla určena na:

- zlepšení struktury zemědělských pozemků a systémů marketingu zemědělských produktů,
- konverzi a přeorientování potenciálu zemědělské produkce, zavádění nových technologií a zvýšení kvality produktů,
- podporu nezemědělské produkce,
- udržitelný rozvoj lesního hospodářství,
- podpora rozšíření doplňkového nebo alternativního hospodaření,
- zachování a posílení životaschopných sociálních struktur na venkově,
- podporu rozvoje ekonomických aktivit, zachování a vytváření pracovních příležitostí s cílem zajistit lepší využití existujícího potenciálu,
- zlepšení pracovních a životních podmínek,
- udržování a podporu extenzivního zemědělství,
- ochrana a podpora udržitelného zemědělství podporujícího tvorbu krajiny s ohledem na životní prostředí,
- odstranění nerovností a podpora rovných příležitostí pro muže a ženy, zejména podporou projektů, iniciovaných a prováděných ženami.

Oblasti, kde mohou být realizována opatření pro rozvoj venkova podle EAGGF:

- ekologické zemědělství,
- školení,
- podpora adaptace a rozvoje venkovských oblastí,
- zlepšení marketingu zemědělských produktů,
- lesnictví,
- kompenzace zemědělcům v méně příznivých oblastech a oblastech s ekologickými omezeními,

- podpora začínajících farmářů, ²
- příspěvky na předčasnou penzi,
- investice do zemědělských podniků. [5]

Ve své publikaci Had upozorňuje, že se původně předpokládalo, že zemědělský fond bude sám sebe financovat. Dovoz potřebné zemědělské produkce byl zatížen celní přírážkou, z níž měly být hrazeny dotace domácím producentům. Tento předpoklad se však nenaplnil. Podpora zemědělství podnítila růst produkce, takže Společenství brzy přestalo být závislé na dovozu a stalo se naopak vývozcem zemědělské produkce. To vedlo k tomu, že se na jedné straně snížil zdroj příjmů rozpočtu fondu, na straně druhé vzrostly dotace na zvýšenou domácí výrobu, skladování a exportní dotace. Fond se tak stal po určité době deficitním a musel být dotován z rozpočtu Společenství. Výdaje na SZP se staly největší výdajovou položkou v rozpočtu Společenství, což vyvolalo krizi ve financování a tlak na získávání nových zdrojů rozpočtových výdajů.

Poměrně vysoké intervenční ceny udržovaly zemědělskou výrobu s vysokými náklady. Zároveň však výdaje na SZP umožňovaly přežití určité části zemědělců, udržení jejich příjmů, udržení osídlení venkova, spolehlivé zásobování potravinami. To všechno ovšem za cenu vyšších cen potravin a vyšších daní.

Zásluhou SZP došlo v západní Evropě k výraznému zvýšení zemědělské výroby, a v některých komoditách (obilí, mléko, víno) vznikla značná nadprodukce. Cena, kterou bylo nutno za to zaplatit, byla vysoká. Financování zemědělství dlouhodobě odčerpává velkou část zdrojů rozpočtu Společenství: ještě v roce 1991 zhruba 58 %. Uplatňovala se ochranářská politika vůči nečlenským zemím. Tato praxe udržovala poměrně vysoké ceny potravin a vyvolávala konflikty ve světovém obchodě zemědělskými výrobky. Přes probíhající reformu je společná zemědělská politika nejspornější a nejvíce diskutovanou sférou činnosti Unie. [6]

² Podpora může být poskytnuta formou pevných finančních částek či formou úhrady úroků z půjčky na pokrytí počátečních nákladů. [5]

2.6.1. Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

V Operačním programu RVMZ je definován cíl podpory jako zvýšení podílu sektoru na tvorbě HDP a zaměstnanosti v ČR, zachování životního prostředí, zajištění trvale udržitelného polyfunkčního rozvoje venkova na trvale udržitelném zemědělství, lesním a vodním hospodářství v integraci s kvalitním zpracováním zemědělských produktů.

Prvořadým cílem strategie operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství je zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství formou další restrukturalizace a růstu produktivity práce. S tím souvisejí především investice do nových technologií zaváděných do zemědělství, do lidského kapitálu, stejně jako poskytování technických a poradenských služeb, pokud jde o testování/certifikaci jakosti; marketing a vývoz; podporu diversifikace, např. do potravinářského průmyslu. Je třeba odstranit faktory, které negativně působí na celý sektor zemědělství, jako jsou např. nízká produktivita práce, nízká kvalita zemědělských produktů, nedostatečný marketing a finančně nepřilíš silný sektor potravinářského průmyslu.

Dalším cílem je zajištění podmínek nutných pro tvorbu alternativních pracovních příležitostí ve venkovských oblastech cestou zvyšování přitažlivosti oblastí pro podnikatelské investice a zlepšování příležitostí pro podnikatele v zemědělství a v oblastech blízkých zemědělství. Neméně důležitá je zejména stabilizace mladých a vzdělaných lidí v rámci venkovského prostoru, ať jako mladých farmářů, zaměstnanců zemědělských firem nebo pracovníků firem sídlících a působících na venkově. Dosažení cíle snížení nezaměstnanosti ve venkovských oblastech dále závisí na zlepšení veřejných služeb zaměstnanosti, na odstranění překážek mobility pracovní síly (např. prostřednictvím zlepšení dopravní infrastruktury a služeb) a na fungování trhu práce a bydlení. [15]

Do roku 2006 byla jeho podpůrná sekce řazena mezi strukturální fondy EU, neboť poskytovala podporu modernizaci a zlepšování struktury ekonomických aktivit v

zemědělství a na venkově. Od roku 2007 se již nejedná o strukturální fond, financuje pouze aktivity společné zemědělské politiky EU. [23]

2.7. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Nyní jsou dotace z EU v rámci společné zemědělské politiky poskytovány z Evropského zemědělského záručního fondu a v nynějším programovacím období (2007 – 2013) také z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a z Evropského rybářského fondu. Program rozvoje venkova, který čerpá finanční prostředky z EAFRD nahradil Horizontální plán rozvoje venkova a Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

V rámci společné zemědělské politiky se v EU uplatňují tři zásady - společný trh pro zemědělské produkty při společných cenách, zvýhodnění produkce ze zemí Unie na úkor vnější konkurence a finanční solidarita - financování ze společného fondu, do něhož všichni přispívají.

Pilířem poskytovaných finančních podpor jsou přímé platby vyplácené zjednodušeným systémem, tj. na hektar obhospodařované plochy. Velké možnosti pro zemědělství představuje Program rozvoje venkova (PRV), který byl spuštěn v roce 2007. Stejně nezanedbatelnou finanční pomocí jsou pak rovněž tržní opatření Společného evropského trhu, které řeší výkyvy poptávky a nabídky na trhu a zabezpečují zemědělským podnikatelům větší jistotu a lepší stabilitu v podnikání. [3]

2.8. Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013 vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy. Program rozvoje venkova, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci. Opatření Programu rozvoje venkova přispějí k naplňování cílů Lisabonské strategie ve všech jejích oblastech:

- Společnost založená na znalostech
- Vnitřní trh a podnikatelské prostředí
- Trh práce
- Udržitelný rozvoj. [18]

Řídícím orgánem PRV je Ministerstvo zemědělství ČR. Zprostředkujícím subjektem PRV je Státní zemědělský intervenční fond. Základní struktura Programu má 4 osy zaměřené na zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví; zvýšení biologické rozmanitosti, ochrana vody a půdy a zmírnění klimatických změn; zkvalitnění života ve venkovských oblastech a diverzifikaci hospodářství venkova; pomoc místním obyvatelům venkovských mikroregionů principem „zdola-nahoru“ vypracovat vlastní strategii rozvoje území, ve kterém žijí a podpořit projekty pro jeho rozvoj – metodu LEADER. [35]

Oblastí, jež přispívá k naplňování lisabonských a göteborgských cílů, je snaha o **Zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví** (k zajištění konkurenceschopnosti by měly být priority dle Strategických pokynů orientovány na přenos znalostí a inovací v potravinovém řetězci, a dále na investice do fyzického a lidského kapitálu). V Programu rozvoje venkova je navržena sada opatření v rámci osy I, zaměřená na posílení konkurenceschopnosti zemědělských a potravinářských výrobců,

modernizaci hospodářství, zvyšování přidané hodnoty a realizaci pozemkových úprav. V České republice bude podporován přenos znalostí, modernizace a inovace při produkci potravin, se zaměřením zvláště na malé a střední podniky; dále investice v prioritních sektorech s cílem definovaným Strategickými pokyny Společenství, tj. restrukturalizace zemědělství, zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských subjektů a stabilizace pracovních míst na venkově jako příspěvek osy I k Lisabonské strategii. [18]

Program Osa I je zaměřena na podporu konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a posílení dynamiky podnikání v zemědělské výrobě a v navazujícím potravinářství. Finanční alokace na osu I činí 22,39 % celkových prostředků EAFRD.

I.1.1 Modernizace zemědělských podniků

Opatření je zaměřeno na podporu investic, které zlepšují celkovou výkonnost zemědělského podniku za účelem zvýšení jeho konkurenceschopnosti. V živočišné výrobě se konkrétně jedná např. o výstavbu a rekonstrukci stájí, výstavbu jímek apod. V rostlinné výrobě jsou podporovány např. investice na výstavbu a rekonstrukce skleníků, skladů ovoce a zeleniny či závlahových zařízení.

Žadatelem je zemědělský podnikatel.

I.1.2 Investice do lesů

Podpora rozvoje dynamického podnikání v lesnictví, vyšší výkonnosti lesnických podniků, na restrukturalizaci lesnického sektoru a zlepšení ochrany životního prostředí v lesnictví. Podpora bude zaměřena např. na obnovu lesních porostů, investice k pořízení lesnické techniky či rekonstrukce lesnické infrastruktury (např. lesních cest) a další.

Žadatelem je fyzická nebo právnická osoba hospodařící v lesích.

I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

Opatření je zaměřeno na podporu výkonnosti zpracovatelských podniků a na rozvoj inovací. Podpora je zaměřena na hmotné a nehmotné investice, které se týkají zpracování, uvádění na trh, vývoje nových produktů, procesů a technologií.

Žadatelem je výrobce potravin nebo surovin uvedených v příloze I Smlouvy o založení ES.

I.1.4 Pozemkové úpravy

Opatření je zaměřeno na řešení problematiky vlastnických vztahů pozemkové držby, nedostatečné zemědělské infrastruktury či absence prvků ekologické stability v krajině. Při provádění pozemkových úprav dochází k racionálnímu prostorovému uspořádání pozemků všech vlastníků půdy v daném katastrálním území a podle potřeby také k reálnému vytyčení těchto pozemků v terénu.

Žadatelem jsou pozemkové úřady.

I.3.1 Další odborné vzdělávání a informační činnost

V rámci tohoto opatření budou podporovány vzdělávací projekty zaměřené na znalosti jednotlivých opatření osy I a II PRV, zákonných požadavků na hospodaření a na znalosti v oblastech potravinářství, hospodaření v lesích, ochraně přírody a dalších.

Žadatelem je fyzická nebo právnická osoba, která má vzdělávání v předmětu činnosti.

I.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců

Opatření je zaměřeno na podporu podnikání začínajících zemědělců do 40 let. Na základě posouzení podnikatelského záměru dostane zemědělec dotaci na zahájení činnosti.

Žadatelem je začínající zemědělský podnikatel do 40 let věku, který zahajuje svou zemědělskou činnost poprvé.

I.3.3 Předčasné ukončení zemědělské činnosti

Toto opatření je zaměřeno na řešení problému nepříznivé věkové struktury zemědělců. Opatření motivuje starší zemědělce po dosažení věku 55 let ukončit aktivní zemědělskou činnost a vytvořit tak prostor pro nástup mladších zemědělců, což může přispět k posílení ekonomické a sociální dimenze trvalé udržitelnosti zemědělství a venkova. Opatření navazuje na opatření I.3.2.

Žadatelem je zemědělský podnikatel nad 55 let věku, který nedosáhl důchodového věku.

I.3.4 Využívání poradenských služeb

Cílem tohoto opatření je podpořit zavádění nových výrob, výrobních metod a technologií, které jsou zároveň slučitelné se zájmy zachování a zlepšení krajiny a ochrany životního prostředí. Dotace je určena ke krytí části nákladů při využívání služeb zemědělského poradenského systému, a to především v oblastech dodržování zásad společné zemědělské politiky, zejména cross-compliance, správné zemědělské praxe a dále šetrného způsobu hospodaření v lesích.

Žadatelem je zemědělský podnikatel a vlastník nebo nájemce lesa. [35]

2.8.1. *Státní zemědělský a intervenční fond*

SZIF je jedinou akreditovanou platební agenturou pro provádění opatření rozvoje venkova. Má regionální pracoviště na úrovni NUTS 2 pokrývajících všechny regiony NUTS 2 České republiky. SZIF je právnickou osobou vzniklou podle zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu. Na základě §2c zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, má kompetence provádět opatření k rozvoji venkova. [18]

Fond je právnickou osobou se sídlem v Praze. Fond náleží do působnosti Ministerstva zemědělství. Fond pracuje v souladu s právními předpisy, právem Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána:

- rozhoduje o poskytnutí dotace a kontroluje plnění podmínek poskytnutí dotace,
- provádí intervenční nákupy zemědělských výrobků a potravin a zajišťuje skladování, případně zpracování takto nakoupených zemědělských výrobků a potravin,
- prodává nebo jiným způsobem převádí intervenčně nakoupené zemědělské výrobky a potraviny, případně výrobky, které vznikly zpracováním intervenčně nakoupených zemědělských výrobků nebo potravin,
- provádí vládou schválené programy zaměřené na nepotravinářské využití a zpracování zemědělských výrobků [39]

SZIF administruje a kontroluje následující platby navazující na jednotlivá opatření Programu rozvoje venkova:

a) z Evropského zemědělského záručního fondu (EAGF)

- v rámci společných organizací trhu
- v rámci intervenčních opatření
- poskytování vývozních subvencí ve vazbě na vývozní licence
- přímé platby (režim jednotné platby na plochu)

Dále provádí:

- administraci vývozních a dovozních licencí
- administraci záruk
- administraci systému produkčních kvót
- vybírání finančních dávek z výroby cukru
- administrace premiových práv (pro krávy bez tržní produkce mléka a bahnice)
- administrace národní značky kvalitních potravin KLASA

b) z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD)

OSA I – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

- 1.1. Opatření zaměřená na restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací
- 1.2. Opatření přechodná pro Českou republiku a ostatní nové členské státy EU
- 1.3. Opatření zaměřená na podporu vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu

OSA II – Zlepšování životního prostředí a krajiny

- 2.1. Opatření zaměřená na udržitelné využívání zemědělské půdy
- 2.2. Opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy

OSA III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

- 3.1. Opatření k diverzifikaci hospodářství venkova
- 3.2. Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech
- 3.3. Opatření týkající se vzdělávání a informování hospodářských subjektů, působících v oblastech, na něž se vztahuje osa III

OSA IV – Leader

- 4.1. Implementace místní rozvojové strategie
- 4.2. Realizace projektů spolupráce

Technická pomoc

- Příprava, sledování, hodnocení, informování a kontrola v rámci programu
- Zřízení a provoz celostátní sítě pro venkov

c) z Evropského rybářského fondu (EFF)

- podpora rybářství [3]

2.8.2. Opatření I.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců

Dotace je zaměřena na investice v zemědělské výrobě. Je určena mladým začínajícím zemědělským podnikatelům. Dotace je vyplácena formou taxativní částky určené k zahájení a rozvoji podnikatelské činnosti a realizaci podnikatelského plánu. Investice pořízené dle podnikatelského plánu minimálně pokrývají částku dotace. [18]

Definice příjemce dotace

PRV definuje příjemce dotace jako zemědělského podnikatele, (tzn. fyzická nebo právnická osoba), který podniká (bude podnikat) v zemědělské výrobě v souladu se zákonem č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, který nedosáhl věku 40 let a zahajuje zemědělskou činnost poprvé.

Příjemcem dotace je

fyzická osoba, která splňuje všechny následující podmínky:

- dosáhla ke dni zaregistrování Žádosti o dotaci věku 18 let,
- nedosáhla ke dni zaregistrování Žádosti o dotaci věku 40 let,
- dosáhla minimální zemědělské kvalifikace, nebo za stanovených podmínek dosáhne,
- zahajuje činnost poprvé. [13]

Minimální zemědělská kvalifikace

Zemědělská kvalifikace se stanovuje pro ty případy, kdy je pro další vzdělávání nebo pro účely poskytování podpor, případně pro další účely požadována zemědělská kvalifikace s vymezeným stupněm vzdělání.

Za minimální zemědělskou kvalifikaci se podle příslušné směrnice Ministerstva zemědělství považuje vzdělání dosažené alespoň na úrovni středního odborného vzdělání v oborech, které poskytují kvalifikaci pro zemědělská povolání a činnosti. Kvalifikační požadavky pro přijímání podpor, pokud jsou stanoveny, splňuje osoba,

která získala střední odborné, nebo úplné střední odborné, nebo vyšší odborné, nebo vysokoškolské zemědělské vzdělání v oborech, které poskytují kvalifikace pro zemědělská povolání a činnosti.

Pro ostatní zájemce, kteří nesplňují takto stanovenou kvalifikaci, je připraven rekvalifikační program v rozsahu 300 vyučovacích hodin, jehož výstupem je rekvalifikační zkouška pro výkon obecných zemědělských činností. [14]

Zahájením zemědělské činnosti poprvé se u fyzické osoby rozumí, že žadatel není a v minulosti nebyl evidován jako zemědělský podnikatel (musí být evidován jako zemědělský podnikatel nejpozději při podpisu Dohody o poskytnutí dotace³). Datum zaevidování žadatele není starší 16 měsíců od data registrace žádosti o dotaci.

Druh a výše dotace

Jedná se o přímou nenávratnou dotaci právnickým a fyzickým osobám na podnikatelskou činnost ve dvou splátkách, a to po schválení žádosti a po posouzení realizace podnikatelského záměru.

Výše dotace: cca 1 100 000, max. však 40 000 € dle aktuálního kurzu. Výše první splátky: max. 500 000 Kč po posouzení podnikatelského plánu a schválení žádosti. Výše druhé splátky: cca 600 000 Kč, maximálně však dopočet do částky 40 000 € dle aktuálního kurzu. Druhá splátka bude vyplacena po uzavření účetního roku, ve kterém byla předložena žádost o dotaci, a po předložení žádosti o platbu (závěrečném zúčtování), nejpozději však 18 měsíců od podpisu Dohody.

Příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů. Příspěvek ČR činí 25 % veřejných zdrojů. [18]

³ Písemná dohoda uzavíraná mezi žadatelem a poskytovatelem dotace prostřednictvím příslušného RO SZIF, ve které jsou uvedeny základní a specifické podmínky pro získání dotace. [13]

3. Chov daňků

Chov jelenovitých na farmách se liší od chovu hospodářských zvířat, je spojen s určitými specifiky, která jsou dána především prací s divokými či polodivokými zvířaty na farmě s použitými technologiemi, které využívají pastevního způsobu chovu bez budování stájí. Tento způsob chovu jelenovitých vyžaduje určité netradiční činnosti při veterinární péči a znalost zvláštností chorob. [1] (str. 56)

3.1. Daněk evropský

Daněk dnes žije v oborách i ve volné přírodě na několika kontinentech. Mimoevropské populace pocházejí z evropských chovů, ale původ evropských daňků není jednoznačný. Nejpravděpodobnější je, že tento druh žil z počátku v celém Středomoří na evropské, africké i asijské straně. V jižní Evropě byl asi už ve starověku vyhuben. Později, během středověku, začal být opět chován a v posledních dvou stoletích se jeho chov velice rozšířil. Dvě hlavní populace se nazývají *Dama dama* a *Dama mesopotamica*. *D. mesopotamica* přežívá jen ve zbytcích a je značně ohrožený a je zařazen do Červené knihy IUCN⁴.

Daněk evropský⁵ má proti ostatním jelenovitým poměrně kratší, zavalitější tělo, jeho postava má z profilu kvadratický rámec. Hlava je poměrně krátká, v čelní partii relativně široká a směrem k nosu se rychle zužuje. Dospělý daněk dosahuje výšky v kohoutku 90 – 105 cm, daněla 75 až 90 cm, délka těla u daňka 155 cm, daněly 130 cm. Dospělí daňci dosahují hmotnosti 60 až 90 kg, v průměru do 70 kg, daněly 25 až 50 kg (vyvržené kusy bez hlavy). [34] str. 13

⁴ "International Union for Conservation of Nature and Natural Resources" - "Mezinárodní unie pro ochranu přírody a přírodních zdrojů"

⁵ Názvy: Samec-daněk, samice-daněla, mláděta –daňčata, podle pohlaví do jednoho roku: daněček, daněčka, od 1 do 2 let: daněk špičák (nebo paličkáč) danělka

Obrázek č.2: Daněk evropský

Zdroj: www.naturfoto.cz

Letní srst obou forem daňka je na hřbetě rezavě hnědá s výraznými bílými skvrnami, břišní strana a zrcátko jsou bělavé. Zrcátko⁶ je obroubeno černě a také hřbet ocasu je černý, kdežto spodina bílá. Zvednutím ocasu a vertikálními nebo horizontálními pohyby ocasu vznikají nápadné optické signály. Zimní srst evropského daňka je tmavohnědá nebo šedohnědá bez skvrn. Paroží evropského poddruhu je mohutné, lopatovité, dlouhé až 80 cm. Staří samci je shazují v dubnu, mladí v květnu.

Oblíbeným životním prostředím daňků evropských jsou otevřené a smíšené lesy s křovinami a bohatým podrostem, parky a lesíky obklopené loukami nebo poli. Daňci jsou aktivní za šera a ve dne. Část pastevní aktivity přidá na noční hodiny. Potravu tvoří trávy, byliny, listy a kůra stromů, žaludy, bukvice a kaštany. Většina populací je ovšem myslivecky obhospodařována a závislá na příkrmování, zvláště v zimě. Daňci žijí ve stádech, v letním období jsou oddělena stáda samců od stád daněl s kolouchy. Říje probíhá asi od poloviny října do konce listopadu. Silní samci v té době zaujímají říjiště a svádějí mezi sebou souboje. Ozývají se zvláštními chrochtavými nebo krkavými

⁶ Zrcátko = ocas

hlasy. Schopný samec si udržuje harém samic o 8 až 20 kusech. Doba březosti trvá kolem 7 měsíců. Nejčastěji se rodí jen jedno mládě, které brzy následuje matku. [4]

Daňci je zvěř společenská se silně vyvinutým smyslem pro život v rodinných tlupách. K samotaření inklinují více daňci než daněly (v obou případech jde většinou o kusy přestálé nebo nemocné). [34] str. 45

3.2. Asociace chovatelů jelenovitých

Chovatelé jelenovitých na farmách založili v roce 1990 Asociaci farmových chovů jelenovitých (AFCHJ). Z jejích stanov vyplývá, že: "hlavním cílem asociace je sdružit chovatele a příznivce farmových chovů jelenovitých, zajistit jejich vzájemnou informovanost, hájit zájmy členů při jednáních se státními a jinými orgány a zprostředkovat kontakty s obdobnými organizacemi v ČR a v zahraničí včetně výzkumné práce s přihlédnutím na ochranu zvířat, jmenovitě jelenovitých".

Nejpočetněji chovanými zvířaty na našich farmách jsou daňci a to přesto, že za nejvhodnější se považuje jelen evropský, a to jak z hlediska výtěžnosti, krotkosti zvířat a manipulaci při chovu. Geneticky jsou chovy daňků na vysoké úrovni, neboť převaha chovů je založena na kvalitní zvěři z Maďarska. Jelení chovy tvoří zvířata z našich oblastí, karpatští a importovaní jeleni ze Skotska. Cizí druhy jelenů jako wapiti, maral, sika nejsou zatím rozšířeni na farmách ve větší míře. Nepočetné chovy jsou s muflony a černou zvěří výjimečně, bizon, jak, apod.

V roce 1997 byla AFCHJ přijata jako první z postkomunistických zemí do Evropské Asociace farmových chovů jelenovitých FEDFA (Federation of European Deer Farmers Association) společně s rakouskou Federální asociací farmových chovů jelenovitých. [43]

3.3. Zvěřina

Hlavní předností zvěřiny je především nízký obsah tuku a zároveň vysoký obsah bílkovin, kterým zvěřina předčí maso hospodářských zvířat. Bílkoviny ze zvěře mají navíc mimořádnou biologickou hodnotu umožňující jejich využití při stavbě bílkovin lidského těla. Nízký obsah tuku přitom sice znamená nízký obsah cholesterolu, přesto stačí jeho podíl k zachování role tuku jako nositele chuti. Zvěřina je podle nutričních odborníků vhodná pro dietní kuchyni a spolu s telecím, hovězím, drůbežím a krůtím masem splňuje současné představy o zdravém stravovacím stylu. [42]

Zvěřina kromě své specifické chuti přispívá k lepšímu zdraví. Například vydatně podporuje trávení a díky malému obsahu tuku je všeobecně považovaná za dobře stravitelné maso. Oproti masu domácích zvířat není tuk ve zvěřině uložen v kompaktních vrstvách, ale obvykle prostupuje svalovou tkáň. Dietetické vlastnosti zvěřiny vyplývají i ze skutečnosti, že je poměrně chudá na purinové látky. Další rozdíly oproti masu vepřovému nebo hovězímu jsou v obsahu důležitých prvků a vitaminů. Ty se nacházejí ve zvěřině ve větším množství. [16] Zvěřina je vynikající zdroj bílkovin a vitamínu B12. Zároveň obsahuje riboflavin, vitamin B6, vitamín B6, niacin, železo, zinek, měď a fosfor. Porce 100 gramů daňčího libového masa dodává 150 kalorií, 30,2 g bílkovin, 79 mg cholesterolu a 2,4 g tuků. [8]

Výživnost tohoto masa je dána také vysokým podílem bílkovin a minerálních látek, kterých je ve zvěřině podstatně více než u jmenovaných druhů mas. Zvěřina rovněž obsahuje nenasycené mastné kyseliny a tím její požívání přispívá k prevenci onemocnění cév. [16]

3.4. Právní úprava podnikání

Každá fyzická nebo právnická osoba, která chce začít podnikat v zemědělství je povinna se zaevidovat a to u místně příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Příslušnost se řídí u FO trvalým bydlištěm a u PO sídlem. Zákon stanovuje pro podnikatele v zemědělství podmínky minimálního věku 18ti let, způsobilosti k právním úkonům, bezúhonnosti a trvalého pobytu na území České republiky, není-li občanem ČR nebo jiného členského státu EU.

V § 2 zákona o zemědělství je živočišná výroba definována jako výroba zahrnující chov hospodářských a jiných zvířat či živočichů za účelem získávání a výroby živočišných produktů, chov hospodářských zvířat k tahu a chov sportovních a dostihových koní. [41]

Farmový chov jelenovitých je upravován stejnými zákony jako jiná zemědělská výroba, přestože se věnuje zvěři, která je podle zákona o myslivosti obhospodařována lovem. Zákon o myslivosti se nevztahuje na jedince druhů zvěře, které jsou drženy v uznaných farmových chovech a které jsou považovány za hospodářská zvířata. [37]

3.4.1. Veterinární zákon

Podle zákona o veterinární péči se rozumí hospodářskými zvířaty zvířata využívaná převážně k chovu, výkrmu, práci a jiným hospodářským účelům, zejména skot, prasata, ovce, kozy, koně, osli a jejich kříženci, drůbež, běžci, králíci, kožešinová zvířata, zvěř ve farmovém chovu, ryby a jiní vodní živočichové a včely,

Chov jelenovitých se stejně jako ostatní hospodářství řídí veterinárním zákonem, a to zejména v oblasti péče o zdraví zvířat a jeho ochranu, předcházení vzniku a šíření onemocnění přenosných přímo nebo nepřímo mezi zvířaty a přenosnými ze zvířat na člověka, péče o zdravotní nezávadnost živočišných produktů a krmiv a ochranu zdraví lidí před jeho poškozením nebo ohrožením živočišnými produkty. Současně zákon upravuje ochranu životního prostředí před nepříznivými vlivy souvisejícími s chovem

zvířat, výrobou a zpracováváním živočišných produktů, jakož i ochranu zvířat a jejich produkce před riziky ze znečištěného životního prostředí a veterinární asanaci.

Mezi základní povinnosti chovatelů hospodářských zvířat patří chovat zvířata způsobem, v prostředí a podmínkách, které vyžadují jejich biologické potřeby, fyziologické funkce a zdravotní stav a předcházet poškození jejich zdraví, sledovat zdravotní stav zvířat, v odůvodněných případech jim včas poskytnout první pomoc a požádat o odbornou veterinární pomoc, bránit vzniku a šíření nákaz a jiných onemocnění zvířat a plnit povinnosti stanovené tímto zákonem nebo na jeho základě k zdolávání těchto nákaz nebo jiných onemocnění zvířat, podávat zvířatům léčivé přípravky, jejichž výdej je vázán na předpis veterinárního lékaře, jen podle jeho pokynů.

Specifickou povinností chovatele zvěře ve farmovém chovu je povinnost oznámit krajské veterinární správě nejméně 7 dnů předem zahájení a ukončení své chovatelské činnosti ve vztahu k farmovému chovu zvěře.

Podmínky porážky zvířat ve farmovém chovu udává § 21 veterinárního zákona. Zvířata ve farmovém chovu mohou být porážena v hospodářství jen za podmínek stanovených předpisy Evropských společenství. Povolení vydává krajská veterinární správa chovateli na základě písemné žádosti. Nařízení Evropského parlamentu 853/2004, příloha III. oddíl III se přímo věnuje farmové zvěři včetně jelenovitých. Krajská veterinární správa může k porážce zvířat ve farmovém chovu v hospodářství povolit k usmrcení velkého farmového zvířete použití střelné zbraně. Povolení se vydává na základě písemné žádosti, za podmínky, že usmrcení střelnou zbraní provede držitel zbrojní licence vydané podle zvláštního právního předpisu. [40]

3.4.2. Myslivecký zákon

Ve vztahu k farmovému chovu má myslivecká stáž stanovenou pravomoc usmrcovat po předchozím oznámení místně příslušnému obecnímu úřadu zdivočelá hospodářská zvířata a dále volně se pohybující označená zvířata z farmových chovů ve vzdálenosti větší než 200 m od nehonebního pozemku, na němž je farmový

chov provozován. Následně je myslivecká stráž povinna neprodleně informovat vlastníka, pokud je známý. Výše zmíněné oprávnění vychází ze zákonů vztahujících se k zachování zvěře. Podle § 5 se zakazuje vypouštět do honiteb jedince druhů zvířat, která jsou držena ve farmových chovech, jejich mláďata a zvířata získaná křížením s hospodářskými zvířaty, a která byla chována v zajetí; výjimku z tohoto zákazu může povolit orgán státní ochrany přírody. [37]

3.4.3. Plemenářský zákon

Plemenářský zákon nařizuje farmovým chovatelům evidenci a označování zvěře ve farmovém chovu, kterou dále nazývá jako označovaná zvířata. V oblasti evidence jsou chovatelé povinni evidovat u pověřené osoby (ČMSCH) všechna svá hospodářství spolu s identifikačními údaji, vést ve stájový registr a oznámit pověřené osobě ukončení své činnosti. [38]

Chovatelé označovaných zvířat jsou povinni zajistit jejich označování identifikačními prostředky, způsobem a v termínech stanovených vyhláškou č.136/2004 Sb. Ta upravuje způsob evidence jelenovitých ve farmovém chovu prostřednictvím registru zvířat v hospodářství. Na rozdíl od veterinárního zákona nevyžaduje (po novele) označování zvířat ve farmovém chovu, ale nařizuje pouze její evidenci. Pro zaevidování hospodářství mimo jiné ukládá povinnost zaevidovat hospodářství před prvním přemístěním zvířete do tohoto hospodářství. Chovatel vede pro každé hospodářství jelenovitých ve farmovém chovu registr zvířat v hospodářství písemně na formulářích nebo formou počítačové databáze.

V registru zvířat v hospodářství se eviduje počet držených zvířat, každá změna v počtu zvířat držených v hospodářství, zejména narození, přemístění, úhyn, ztráta nebo utracení zvířat. Každý měsíc má chovatel povinnost hlásit pověřené osobě narození zvířat, úhyn, ztrátu, utracení a přemístění. Registry zvířat v hospodářství jsou podkladem pro vedení ústřední evidence. Ústřední evidence vede ve své databázi pro registraci hospodářství jelenovitých ve farmovém chovu údaje o počtu a druhu zvířat ve farmovém chovu, změna v počtu zvířat držených na hospodářství, zejména narození, přemístění, úhyn, utracení nebo ztráta zvířat. [31]

3.4.4. Minimální standardy farmového chovu

Prováděcí vyhláška k zákonu na ochranu zvířat proti týrání stanovuje minimální standardy pro chov a zacházení se zvířaty v souladu s právem Evropské unie. Podrobně se farmovým chovem jelenovitých, mezi které daněk evropský patří, zabývá § 14. Udává, že pro chov jelena lesního a daněka evropského se počítá s hustotou chovaných zvířat od 0,5 do 15 kusů na 1 ha podle přírodních podmínek a intenzity příkrmování. Plocha farmy se rozdělí podle místních podmínek do více výběhů, aby se zabezpečila péče o pastviny rotačním systémem pastvy. K rozdělení pastvin se používají pevné pletivové nebo elektrické ohradníky z několika vodičů umístěných nad sebou. Elektrické ohradníky musí být zviditelněny použitím pruhu textilie o šíři 5 až 10 cm. Na zimní období může být vyčleněn pro zvířata zmenšený výběh.

Na manipulační výběhy s čtvercovým půdorysem o rozloze 10 x 10 m, lze přesunout na nezbytně nutnou manipulační dobu bez obtíží až 100 průměrně velkých laní. Přeháněcí uličky, mají být alespoň 5 až 6 m široké. Pro zřizování kotců pro zvířata pro zimní ubytování, karanténu apod. stanovuje minimální plochu v závislosti na věku a hmotnosti zvířete. Při stavbě kotců lze použít dřevěnou konstrukci, stěny kotců musí být alespoň 1,8 m vysoké, pro daněky se doporučuje používat pevné celé stěny. Betonová podlaha v kotcích je pokrytá podestýlkou. K zařízení pro manipulaci se zvířaty, jako je značkování nebo veterinární ošetření, se zřizuje průchozí prostor, opatřený zákrytem ke zklidnění jelenovitých v šeru, s padacími dvířky a s posuvnou stěnou ke znehybnění zvířete.

Na každé farmě musí být dostatečný zdroj vody k napájení zvířat. Biologická potřeba vody u jelenovitých je kryta buď trvalým přístupem zvířat k napajedlům, nebo jim musí být denně podávána napájecí voda. Laktující samice musí mít zajištěn trvalý přístup k napájecí vodě. Napájecí zařízení musí být umístěna tak, aby se na minimum snížila možnost kontaminace vody výkaly nebo močí, nebo rozlévání vody, rozbahnění terénu, případně poranění zvířat.

Při manipulaci se zvířaty se musí jednat klidně, při přehánění se zvířata natlačují pomalu. Psi se používají pouze tehdy, jsou-li speciálně cvičeni. [32]

3.4.5. Ochrana proti týrání

K jakémukoli zacházení se zvířaty se vztahuje zákon o ochraně zvířat proti týrání. Jeho účelem je chránit zvířata, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem. Zakazuje týrání zvířat a všechny formy propagace týrání zvířat.

V zákoně jsou podrobně vypsány úkony, které už jsou považovány za týrání a jsou proto zakázány. Jelenovitých se týká zákaz, z jiných než zdravotních důvodů, řezat paroží nebo jeho části ve vývojové fázi živé tkáně, což znemožňuje produkci pantů. [36]

3.4.6. Vyhláška o usmrcování

Usmrcováním zvířat se zabývá vyhláška, kterou se provádí zákon o ochraně zvířat proti týrání. Při usmrcování nebo utrácení zvířat se vždy musí postupovat tak, aby se minimalizovalo utrpení zvířat. Vyhláška rozebírá podrobnosti při přepravě před usmrcením, způsobem usmrcování podmínkách při utrácení. Porážení jatečných zvířat vykrvením může být prováděno pouze po jejich omráčení zaručujícím ztrátu citlivosti a vnímání po celou dobu vykrvování. Jateční zpracování zvířete před jeho vykrvením je zakázáno.

Výjimku ve způsobu usmrcování pro farmové chovy jelenovitých povoluje odstavec, který udává, že střelná zbraň, zejména lovecká zbraň, může být použita k usmrcení různých druhů zvířat, zejména pak farmově chovaných jelenovitých. Použití podléhá povolení příslušným orgánem. Střelba musí být prováděna odborně způsobilými osobami a musí být dodržována ustanovení zákona, vyhlášky a zvláštních právních předpisů. [33]

4. Cíl práce

Cílem mé práce je uvedení čtenáře do problematiky vývoje podpory zemědělství a Společné zemědělské politiky v kontextu vývoje Evropských společenství. Na předloženém projektu chce práce ukázat návaznost na podporu konkrétního podnikatelského plánu.

V první části literární rešerše je cílem srozumitelně podat vývoj Společné zemědělské politiky, provedené reformy, jejich příčiny a důsledky. Dále chce práce ukázat vývoj financování zemědělství prostřednictvím zemědělských fondů a s nimi spojených programů, jejichž prostřednictvím dochází k čerpání finančních podpor. Zvláště se zaměřuje na aktuální Program rozvoje venkova, konkrétně na opatření I.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců spadající do I. Osy.

V druhé části rešerše jsou představeny základní informace o samotném daňku evropském a jsou zde shrnuty hlavní legislativní předpisy spojené s faremním chovem jelenovitých. Krátce je představena Asociace farmových chovů jelenovitých, která je hlavní organizací zabírající se na vysoké odborné úrovni faremním chovem zvěře v České republice.

V praktické části pak práce na toto opatření navazuje s cílem předložit zpracovaný projekt, jež je v souladu se současnou koncepcí rozvoje venkova a dalšími stanovenými podmínkami. Projekt, který by splňoval kritéria pro poskytnutí finanční podpory, a mohl se ucházet o získání dotace.

Téma Daňčí farmy jsem si pro diplomovou práci vybrala kvůli zájmu o problematiku farmového chovu jelenovitých, které bych se chtěla věnovat i nadále. Myšlenka podpory mladých zemědělců je velmi důležitá pro udržení konkurenceschopného zemědělství, proto mne zaujala možnost propojení farmového chovu a podpory začínajícího zemědělce.

5. Metodika

Teoretická část se zabývá Společnou zemědělskou politikou. Pokouší se podat ucelený přehled o jejím vzniku, vývoji, reformách a myšlenkách. Vysvětluje čím byla ovlivněna a jakým způsobem na ní navazuje současný trend udržitelného rozvoje venkova spolu s národním Programem rozvoje venkova.

Teoretická část byla vytvořena pomocí studia odborné literatury a dalších informačních zdrojů, kterými jsou směrnice, metodiky a další publikace Ministerstva zemědělství a Státního zemědělského a intervenčního fondu. Veškeré použité zdroje jsou uvedeny v seznamu literatury.

Metody použité pro tvorbu teoretické části:

- sběr a analýza sekundárních dat,
- komparace,
- syntéza.

Praktická část diplomové práce je koncipována jako projekt. Nejprve je vysvětlen smysl projektu a jeho zdůvodnění. V následujících kapitolách jsou zpracovány jednotlivé analýzy prostředí realizace projektu. Využívá se metody SWOT analýzy pro určení příležitostí a hrozeb vnějšího prostředí. Představuje se vize podniku a dílčí strategie – cenová, materiálová. Rozpracovány jsou zde varianty které mohou nastat v závislosti na neovlivnitelných okolnostech působících na úspěšnost projektu. Dále předkládá ekonomické a tržní cíle, kalkulace nákladů, tržeb a účetní výkazy.

Metody použité při tvorbě praktické části:

- studium úspěšných projektů,
- analýza programových dokumentů a metodik,
- SWOT analýza a finanční analýzy
- účetní metody – rozvaha, výkaz zisků a ztrát

6. Praktická část

6.1. Cíle a základní přehled činností projektu

Obecné cíle:

Projektovým záměrem je vybudování prosperující daňčí farmy. Cílem podniku je zahájení výroby v nepříliš rozšířeném odvětví živočišné produkce a přispět tak k diverzifikaci zemědělské výroby v regionu. Založením podniku bude vytvořeno jedno pracovní místo. K dosažení stanoveného cíle je zapotřebí získat stabilní odběratele, zabezpečit walefare pro chovanou zvěř a zajistit veterinární péče, produkce zdravých chovných kusů daňčí zvěře a produkce kvalitní zvěřiny.

Cílem žadatele, začínajícího mladého zemědělce, je s podporou EAFRD úspěšně zahájit zemědělskou výrobu.

Záměrem projektu je účelné využití vhodného zemědělského pozemku a diverzifikace zemědělské výroby. Poloha pozemku maximálně vyhovuje životním potřebám daňčí zvěře. Vybudování daňčí farmy na zelené louce vyžaduje výstavbu odolného oplocení, vybudování vnitřního zařízení farmy pro třídění a odchyt zvěře, dále výstavba krmelišť a zařízení přístupu k čerstvé vodě. Dalším krokem je nákup zvěře z vybraných farem, zajištění pravidelných veterinárních kontrol a potřebné péče. Dalším krokem je získání odběratelů pro odchovanou zvěř. Daňčí farmu může založit zemědělský podnikatel evidovaný podle zákona o zemědělství u příslušného obecního úřadu při splnění podmínek daných zákonem.

Zemědělská produkce je specifická úzkou vazbou na roční období, cykličností produkce v průběhu roku a její vázaností na mateřský organismus. Na tuto skutečnost navazuje i plánování zásob krmiva, odbytu produkce a marketingových aktivit.

Tržní cíle

- prosazení se na regionálním trhu,
- produkce vysoce kvalitního masa,
- proniknutí na zahraniční trhy,
- rozšíření plochy a navýšení kusů v základním stádu

Ekonomické a majetkové cíle:

- Vybudování rentabilního podniku
- Maximalizace zisku
- Investice do zařízení podniku, údržba majetku a zvyšování jeho hodnoty
- Udržování zdravého chovného stáda

Přehled základních činností projektu

- Živočišná výroba - produkce zvěřiny
- Produkce chovných kusů daňčí zvěře
- Prodej shozů a prodej kůže
- Marketingové aktivity
- Spolupráce s obchodními partnery

6.1.1. Popis projektu

Název projektu: „Daňčí farma“

Program: Program rozvoje venkova – PRV

(tento program čerpá finance z fondu EAFRD)

Osa: OSA I Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

Skupina opatření: Opatření zaměřená na podporu vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu

Kód opatření: 112

6.1.2. Žadatel

Název žadatele: samostatně hospodařící rolník Jan Novák

- fyzická osoba

- svoji činnost zahajuje

Kategorie podniku: Mikropodnik

Lokalita: Mlýny, okres Tábor

Kontaktní údaje: Jan Novák

392 01 Mlýny 39

Email: jannovak@gmail.com

Předmět činnosti: farmový chov daňků - živočišná výroba, tj. chov hospodářských zvířat a jiných zvířat za účelem výroby potravin pro lidskou výživu, surovin pro další využití či zpracování.

6.1.3. Zpracovatel projektu

Kontaktní údaje: Bc. Ludmila Kerclová

Husova 657

378 21 Kardašova Řečice

Telefon: 711 123 456

Email: ludmila.kerclova@email.com

6.1.4. Zdůvodnění projektu

Původní myšlenka zakládání farmových chovů spárkaté zvěře vycházela ze zvyšující se poptávky po zvěřině.⁷ Zajištění spolehlivých dodávek poptávaného množství z odstřelů myslivci bylo komplikované vzhledem k nejisté pravidelnosti odstřelu a nestejně kvalitě dodávaného masa. Oborní chovy mají v regionu velmi dlouhou tradici na kterou farmové chovy navazují. Ve farmových chovech je možné mít pod kontrolou zdravotní stav stáda a účinně předcházet nemocem, čímž se zajistí kvalitní produkce. Zároveň je možné odběratelům přesně naplánovat pravidelné

⁷ Deer farming in Germany. <http://www.fedfa.com/germany.htm>

dodávky živočišné produkce nebo prodej chovných kusů zvěře v předem naplánovanou dobu.

Myslivci prováděný odlov zvěře žijící ve volné přírodě zajišťovaný myslivci nemůže garantovat stálou kvalitu dodávaného masa a zároveň je tento způsob získání zvěřiny spojen s rizikem špatného odstřelu a zbytečného utrpení lovené zvěře. Ve farmovém chovu je porážka zvěře prováděna v souladu s veterinárními předpisy, které zajišťují šetrnou porážku a nezpůsobuje zbytečný stres zvířete.

Pozemek vybraný pro realizaci projektu není vzhledem k charakteru povrchu příliš vhodný pro rostlinnou výrobu - hrozila by půdní eroze. Využití pro pastevní plochu se z tohoto hlediska jeví jako nejvhodnější varianta.

Nezaměstnanost v okrese Tábor ke dni 31.3.2010 byla 9,87 %.⁸ Demografický vývoj populace není z tohoto hlediska pro projekt významný.

6.2. Realizace projektu

Předpokládané výsledky realizace

- Vybudování areálu farmy – oplocení objektu (nedojde k přehrazení žádné veřejné cesty ani zabránění přístupu na další pozemky), vytvoření oplůtků přehrazením uvnitř areálu.
- Výstavba vnitřního zařízení – přeháněcí koridory, třídící a imobilizační zařízení pro odchyt a zajištění veterinární péče.
- Využití vhodného pozemku pro diverzifikaci zemědělské výroby v dané oblasti.
- Vytvoření pracovního místa.

⁸ Český statistický ústav.

Harmonogram projektu

Tabulka č. 1: Časový harmonogram projektu

Fáze	1.měsíc	2.měsíc	3.měsíc	4. měsíc	5.měsíc	6.měsíc	7.měsíc	8.měsíc	9.měsíc	10.měsíc	11.měsíc	12.měsíc
Administrace projektu												
Studie proveditelnosti												
Příprava projektové dokumentace												
Řízení o územním rozhodnutí												
Podání žádosti o dotaci												
Investiční fáze												
Zahájení výstavby oplocení												
Výstavba zařízení												
Nákup krmiva												
Nákup základního stáda												
Zahájení činnosti												
Podání žádosti o doplacení dotace												

Zdroj: vlastní

6.2.1. Vymezení místa realizace projektu

Obec: Mlýny; počet obyvatel 138 (platné k 31.12.2008)⁹

Obec s rozšířenou působností: Tábor

Mikroregion: DSO „Pod Horou“

Okres (NUTS IV): Tábor

Kraj (NUTS III): Jihočeský kraj

Region (NUTS II): Jihozápad

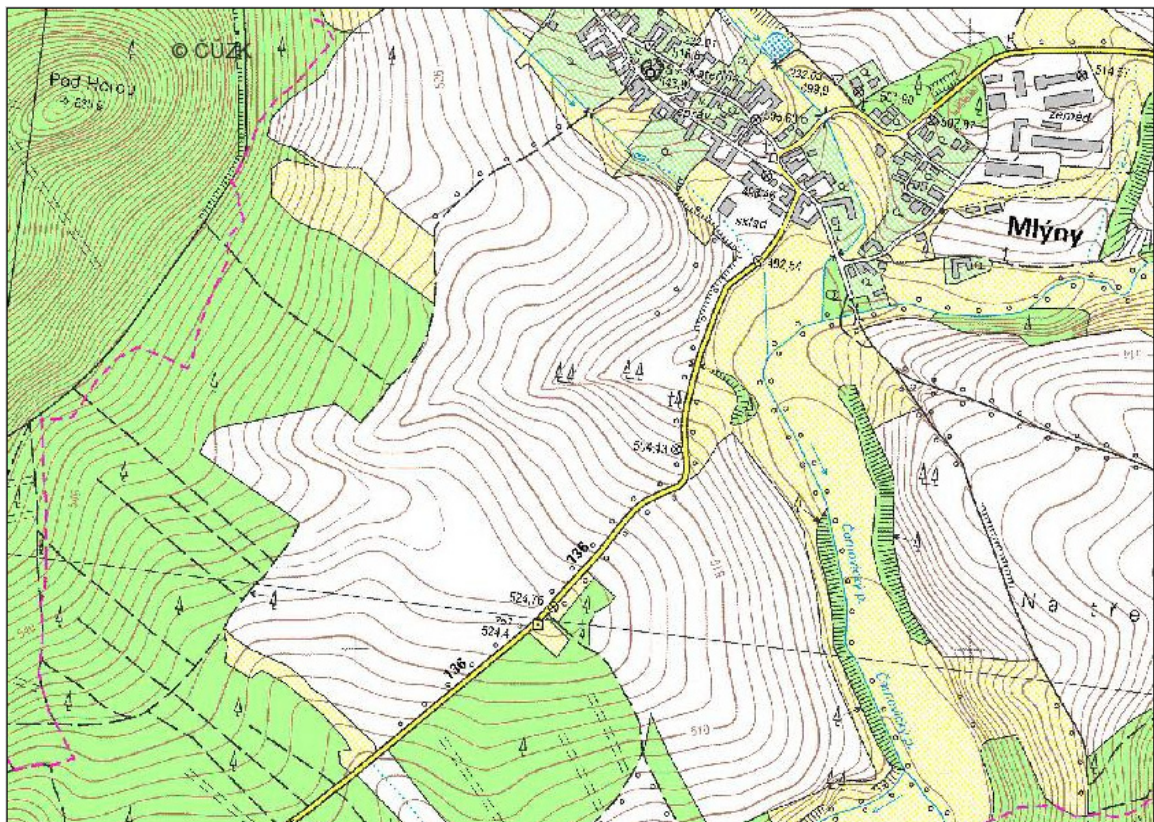
Pozemek vybraný pro realizaci podniku se nachází pod východním úbočím hory Choustník v katastrálním území obce Mlýny v okrese Tábor. Oblast leží na území jihočeského kraje a podle územní nomenklatury spadá do regionu NUTS 2 Jihozápad. Nadmořská výška pozemku se pohybuje v rozmezí 510 - 550 m n. m., roční průměrný úhrn srážek 600 – 700 mm a průměrná roční teplota 6 - 7 °C.

Oplocená plocha zabere 9 hektarů. Obvod plotu bude čítat 1,475 km. Převážnou část oploceného pozemku představují pastviny. Nachází se zde několik remízků, které poskytnou zvěři úkryt. Svahy pozemku jsou obrácené k jihu a terén pozemku vytváří několik horizontů vhodných pro život daňčí zvěře.

⁹ Český statistický ústav.

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?cislotab=MOS+ZV01&pro_4382338=552712

Obrázek č. 3: **Mapa oblasti**

Zdroj: ČÚZK

Areál bude zabírat parcely 280, 285, 287, 291, 294, 297, 299, 307, 310 z nichž tři jsou v soukromém vlastnictví žadatele. Ostatní parcely budou žadatelem dokoupeny; celá plocha farmy tedy bude v osobním vlastnictví rolníka.

Parcely jsou v současnosti využívány zemědělským družstvem jako trvalé travní porosty. Vzhledem ke svažitosti terénu není pozemek vhodný k rostlinné výrobě, při které by docházelo k půdní erozi. Využití pro pastevní chov nepřináší riziko nadměrného splachu a ekologických škod.

6.2.2. Technické řešení projektu

Před zahájením výstavby je nutné získat kladné Územní rozhodnutí příslušného stavebního úřadu, ke kterému je nutno doložit vyjádření orgánu veterinární správy. Jedná se hlavně o souhlas s oplocením pozemku, dodržení veterinárních předpisů a v daném případě se souhlasem pozemkového fondu s vyjmutím části zemědělské půdy kvůli výstavbě farmového zařízení. Pozemek leží mimo oblast dosahu inženýrských sítí, ale jeho provoz zasíťování nevyžaduje. Voda pro zajištění pitného režimu zvěře bude zajišťována cisternou. Pro chov jelenovitých se doporučují otevřené terény bez nutné přítomnosti stromů.¹⁰ Možnost úkrytu zvěře lze zajistit umělými přístřešky.

Samotná výstavba zařízení farmy bude probíhat v souladu s vyhláškou ministerstva zemědělství o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat a dále v souladu s řádem Asociací farmového chovu jelenovitých. V první řadě se jedná o oplocení objektu a výstavbu zařízení. Po zkolaudování zařízení bude nakoupeno základní stádo a poté zahájen provoz farmy. Konečnou fází projektu je žádost o vyplacení dotace.

6.2.3. Ekologie a životní prostředí

Na základě hodnocení ekologického zatížení krajiny farmovými chovy¹¹ se nepředpokládá výrazný vliv na životní prostředí a druhovou pestrost daného areálu. Pozemek není porostlý původním společenstvem ale jedná se o uměle zatravněnou pastvinu. V nejbližším okolí se nenachází žádné zvláště chráněné stanoviště. V zájmu udržení stávajícího porostu bude na farmě zaveden rotační systém pastvy a následné dosečení nespasených bylin případně jednotlivá likvidace kontaktním herbicidem. V případě výrazného sucha v pastevní sezóně bude zahájeno mimořádně dokrmování. Výše uvedeným postupem by se mělo zabránit vypásání kořenových systémů lučního

¹⁰ Řád AFCHJ.

¹¹ *Zkušenosti z prvních farem jelenů a daňků v Čechách a na Moravě. [aa41]*

společenstva, snížení diverzity a půdní erozi. Nepředpokládají se jiná výraznější ekologická rizika spojená s farmových chovem.

6.2.4. *Hodnocení ekonomické oblasti projektu*

Z ekonomického hlediska je cílem projektu udržet vysokou kvalitu živočišné produkce, která umožní takové nastavení prodejní ceny, které zajistí tvorbu zisku. Stanoveného cíle bude možno dosáhnout, minimalizací nákladů, zajištěním stálých obchodních partnerů, veterinárními kontrolami a budováním dobrého jména podniku.

6.2.5. *Kategorizace nově vzniklého podniku*

V rámci kategorizace dle metodiky Programu rozvoje venkova jsou mikropodniky definovány jako podniky, které zaměstnávají méně než 10 osob a jejichž roční obrat, případně celková roční bilanční suma nepřevyšuje 2 miliony €. Do těchto hodnot spadá i tento projekt, přičemž zadané hodnoty podmínek mikropodniku nesmí podle pravidel Programu rozvoje venkova po určitou dobu překročit.

6.2.6. *Formulace specifických předností podniku*

Specifickými přednostmi podniku rozumíme takové vlastnosti, kterými se firma bude odlišovat od jiných konkurenčních podniků na trhu. U daňčí farmy jde především o kontrolovanou kvalitu masa a záruku pro spotřebitele, že zvíře před porážkou netrpělo. Další výhodou je využití vlastního dobře orientovaného pozemku, vhodného pro chov daňčí zvěře.

6.3. Analýzy okolí podniku

6.3.1. *SWOT analýza projektu*

Silné stránky projektu

- Vhodný pozemek
- Tradice v regionu

Slabé stránky

- Začínající zemědělec, nemá příliš zkušeností

Příležitosti

- Poptávka po chovných kusech zvěře a po zvěřině není současnou produkcí plně uspokojená.
- Vytvoření pracovního místa.
- Využití dotace z fondu EAFRD
- Trend zdravého životního stylu zahrnující růst spotřeby zvěřiny
- Módní trend
- Navázání trvalých obchodních vztahů
- Využití vlastního pozemku vhodného pro chov daňčí zvěře
- Možnost spolupráce s dalšími farmami
- Změna legislativy (zahrnutí daňčí zvěře do výpočtu pastevního zatížení pro výpočet dotací v LFA)

Hrozby:

- Nemoci, úrazy, úhyn zvěře. (předcházet veterinárními prohlídkami, kontrolami výběhu)
- Nepříznivé počasí
- Růst cen krmiva
- Nebezpečí vandalismu – rozbití plotu, plašení zvěře.
- Nedostatek odběratelů, pokles poptávky
- Změna legislativy
- Ekonomická situace země

6.4. Popis trhu

6.4.1. Segmenty trhu

- tuzemské farmy poptávající chovnou zvěř
- zahraniční farmy poptávající chovnou zvěř
- přímí spotřebitelé nakupující přímo z farmy

Faktory ovlivňující poptávku

Podnikem ovlivnitelné faktory poptávky:

- cena nabízeného zboží
- kvalita nabízeného zboží
- informovanost potenciálních zákazníků prostřednictvím reklamy
- dobré jméno podniku

Neovlivnitelné faktory poptávky:

- změna zájmů cílové skupiny
- výše příjmů potenciálních zákazníků
- ekonomická situace zákazníků
- ekonomická situace země

Cílená poptávka

Historie regionu, spojená s hony a oborním chovem jelenovitých, vytváří vhodné podmínky pro odbyt zvěřiny v celé oblasti jižních Čech. Díky této skutečnosti poptávka spojená s turistickým ruchem v podstatě do regionu přichází sama.

6.4.2. Analýza konkurence

V regionu jižních Čech je několik konkurenčních subjektů od nejmenších farem po velké oborní chovy. Profitují z již získaných zkušeností a kontaktů na dodavatele i

odběratele. Většina farmových chovů je primárně zaměřena na produkci chovného materiálu. Zvěřina se hlavně vyváží do zahraničí, zejména tam na trhu stále zůstává neuspokojená poptávka po kvalitní produkci. Výhodou farmové zvěřiny oproti myslivecké je právě její vyšší kvalita.

Nabídka

- chovné kusy daňčí zvěře
- dělené daňčí maso
- vyvržené celé kusy
- daňčí kůže
- paroží

Faktory ovlivňující nabídku

- cena krmiva
- počasí (tuhá zima zvýší náklady na krmivo)
- nemoci zvěře
- dotace
- vandalismus

6.5. Analýza vědeckotechnického rozvoje

V podniku bude vybudováno moderní zařízení zajišťující třídění a imobilizaci zvěře. Další technologie bude využita při napájení zvěře. V žádné z těchto oblastí se nepředpokládá výrazný pokrok. Podnik bude sledovat nové trendy v oblasti chovu farmové zvěře. Pro oplocení bude použito osvědčené kombinace 2 metru vysokých kari sítí s betonovými sloupky. Tato varianta oplocení se ukázala jako dostatečná a odolná proti pokusům zvěře o překonání z obou stran plotu.

6.6. Analýza regionu

Na farmě bude vytvořeno pouze jedno pracovní místo na zkrácený úvazek, proto z tohoto hlediska není demografický vývoj významný. Ceny energií a spotřebovávané vody v regionu nevybočují z celostátních průměrů. Předpokládá se pravidelný meziroční průměrný růst cen energií v rozmezí několika procent. Provoz farmového chovu nepředstavuje významnou zátěž pro životní prostředí. Pozemkem neprotéká žádný potok a nepředpokládá se splach ani pachová zátěž pro okolí.

6.7. Analýza ekonomického a právního systému

Níže vyjmenované právní předpisy nějakým způsobem regulují provoz farmy a zpracování produktů:

Zákon č. 252/1997 Sb. o zemědělství

Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinární péči

Zákon č. 449/2001 Sb. o myslivosti

Zákon č. 154/2000 Sb. o plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat

Vyhláška 136/2004 Sb. o podrobnostech stanovených plemenářským zákonem

Vyhláška 208/2004 Sb. o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat

Vyhláška 382/2004 Sb. o usmrcování

Zákon č. 246/1992 na ochranu zvířat proti týrání

Nařízení EP a Rady 853 /2004

Vyhláška č. 4/2009 o přepravě

Zákon č. 338/1992 o dani z nemovitosti.

6.8. Kalkulace nákladů

Pozemek na kterém bude realizován projekt je z části v soukromém vlastnictví žadatele. Jedná se o soubor 6ti parcel trvalých travnatých porostů o celkové rozloze 9,1 ha, z nichž dvě parcely o rozloze 3 ha jsou již nyní vlastní. Zbylé 3 parcely o ploše 6,1 ha budou dokoupeny a pozemky vytvoří celistvou plochu.

Tržní cena půdy obvyklá v místě je nyní okolo 25 Kč/m². Investiční náklad na pořízení pozemku o rozloze 6,1 ha čítá 1 525 000 Kč.

Na oplocení pozemku o rozloze 9 ha bude zapotřebí pořízení kari sítě o ploše 3 x 2 m s hustotou ok 100 x 100 mm.¹² Při obvodu oplocení 1,475 km zapotřebí cca 500 ks sítě. Oplocení bude zpevněné střídavě železnými a betonovými sloupy v poměru 150:80. Cena jedné kari sítě se pohybuje okolo 250 Kč¹³. Betonové sloupy stojí 18,- Kč kus a železné jsou po 100,- Kč za kus. Na příjezdové cestě k farmě bude umístěna vyplétaná brána v hodnotě 4 500,- Kč. Náklady na práci při instalaci jsou zahrnuty v pořizovací ceně.

Tabulka č.2: Kalkulace nákladů na oplocení

Oplocení	počet ks	cena (Kč)/ks	cena (Kč) celkem
kari síť	500	250	125000
betonové sloupy	80	190	15200
železné tyče	230	100	23000
vnitřní plot (m)	500	30	15000
brána			4500
celkem			182700

Zdroj: vlastní

Uvnitř oploceného areálu bude vytvořen systém vnitřních oplůtků, který umožní fungování rotačního systému pastvy. Náklady na vnější i vnitřní oplocení farmy vychází na 182 700,- Kč.

¹² Nejvhodnější varianta podle hodnocení ověřovacích chovů. [1]

¹³ Při veškerých kalkulacích se vychází z aktuálních tržních cen.

Další investiční náklady představuje výstavba vnitřního zařízení. Aby bylo možné zabezpečit trvalý přístup stáda k potravě a vodě při vnitřním předělení pastvin, budou pořízena dvě napajedla a dva krmelce. Cena zařízení je včetně instalace.

Tabulka č.3: Kalkulace nákladů vnitřního zařízení

Zařízení	počet ks	cena (Kč)	celkem (Kč)
odchytové a imobilizační zařízení	1	15000	15000
krmelec	2	5000	10000
napajedlo	2	4000	8000
celkem			33000

Zdroj: vlastní

Základní stádo bude čítat 60 ks v poměru pohlaví 1:11 doporučeném pro faremní chovy. Přehled nákladů na jeho pořízení ukazuje následující tabulka.

Tabulka č.4: Kalkulace nákladů na pořízení základního stáda

Základní stádo	počet ks	cena (Kč)	celkem (Kč)
daňci	5	14000	70000
daněly	55	8000	440000
celkem	60		510000

Zdroj: vlastní

Ve farmovém chovu je nutno řešit otázku výživy, protože zvýšením koncentrace zvířat na jednotku plochy a zamezením možnosti migrace se značně zredukovala potravní nabídka, zvláště pak v podzimních a jarních měsících. Tato období jsou z celého roku nejdůležitější, protože právě v těchto měsících se rozhoduje o kvalitě chovných zvířat a jejich reprodukce.

Tabulka č.5: Kalkulace nákladů na příkrm

Příkrm	kus / den v kg	celé období kus/den v kg	celé období / stádo v kg	cena Kč/kg	celkem (Kč)
		190 dní	60 kusů		
kukuřičná siláž	0,5	95	5700	0,6	3420
jádro	0,3	57	3420	2	6840
krmná řepa	0,2	38	2280	4	9120
seno	0,4	76	4560	1,5	6840
kaštany	0,5	95	5700	3	17100
minerály					300
celkem					43620

Zdroj: vlastní

Do výpočtu nákladů na příkrmování zvěře v zimním období musíme zahrnout předpokládané přírůstky, které budou činit při stádu o 55 kusech daněl zhruba 42 daňčat ročně. Nárůst nákladů na příkrm ukazuje následující tabulka.

Tabulka č.6: Kalkulace nákladů na příkrm v následujících letech

Příkrm 2.rok	kus / den v kg	celé období kus/den v kg	celé období / stádo v kg	cena/kg	celkem (Kč)
		190	102		
kukuřičná siláž	0,5	95	9690	0,6	5814
jádro	0,3	57	5814	2	11628
krmná řepa	0,2	38	3876	4	15504
seno	0,4	76	7752	1,5	11628
kaštany	0,5	95	9690	3	29070
minerály					400
celkem					74044

Zdroj: vlastní

Ostatní provozní náklady jsou ročně 30 000,- Kč, kde je zahrnuto pojištění, voda, drobné nářadí, veterinární služby a jiné.

6.9. Rozpočet projektu

Celkové výdaje projektu **2 294 320 Kč**

Celkové způsobilé výdaje projektu **1 525 000 Kč**

Hodnota dotace **1 100 000 Kč**

Podíl žadatele na způsobilých výdajích projektu **425 000 Kč**

Nezpůsobilé výdaje projektu **769 320 Kč**

6.9.1. Cenová strategie

Cenová strategie je nastavení ceny pod úroveň cen konkurence. Zvolená prodejní cena je nižší na úkor obchodní marže. Může sice způsobit nedostatečné zisky pro financování růstu a rozšiřování kapacit výroby, ale neměla by ohrozit fungování podniku. Strategie zvolená při zavádění nového podniku nemůže být v tomto případě příliš agresivní. Vzhledem k investičním a provozním nákladům nemůže jít podnik s průměrnou cenou masa pod 200 Kč/kg. Cena za prodej ročního zvířete bude za daňka 9000,- Kč a za danělu 8000,- Kč.

Čísla udávají realistickou variantu. V horizontu 6-ti let je první rok vzhledem k biologii zvěře bez příjmů. Počítáme-li v následujících letech s 85% natalitou a 10% úhynem, bude přírůstek od 2. roku pravidelně 42 kusů daňčat. Poměr špičáků a danělek bude rovnoměrný. Dále zohledníme jejich rozdílnou hmotnost a budeme počítat s průměrnou výkupní cenou masa 220 Kč/kg.

Roční odchov daňčat je plánován na 42 kusů. Vzhledem k poptávce a finanční výhodnosti bude většina daňků prodávána jako chovné kusy. K porážce bude vyřazeno jen několik kusů ročně. Jateční věk daňčete je mezi 11 až 15 měsíci. Průměrná hmotnost špičáka v jatečním věku se pohybuje okolo 30 kg (po vyvrhnutí bez hlavy a bez kůže). Danělky mívají okolo 22 kg. Přepokládaná roční produkce masa zhruba 260 kg, počítáme-li se zařazováním mladých kusů do chovu a průběžnou brakací stáda bude produkce v následujících letech vyšší.

Kromě zvěřiny a chovných daňků se bude prodávat shozené paroží. Průměrná hmotnost shozu se odvíjí od stáří daňka od 0,5 kg až do 3,5 kg a jeho tržní cena je okolo 350,- Kč za 1 kg. Kůže z jatečných zvířat rovněž bude k prodeji, její cena je cca 60,- Kč.

Tabulka č. 8: Tržby za zvěřinu a za chovné kusy

Tržby				
užitkový chov	počet ks	Ø hmotnost (kg)	Ø cena / kg	celkem (Kč)
danělka	5	22	220	24200
špičák	5	30	220	33000
paroží	5	2	350	3500
kůže	10	cena za kus	60	600
šlechtitelský chov	počet ks		Ø cena / ks	Celkem (Kč)
danělka	16		8000	128000
špičák	16		9000	144000
celkem	42			333300

Zdroj: vlastní

Na základě předpokládaných příjmů, lze odhadnout tržbyv následujících letech:

Tabulka č. 9: Tržby v jednotlivých letech (v Kč)

Tržby v následujících letech	tržby (Kč)
1. rok	první odchov
2. rok	333300
3. rok	333300
4. rok	334500
5. rok	334500
6. rok	335600

Zdroj: vlastní

6.9.2. Strategie hospodaření s hmotným majetkem

Tabulka udává složení hmotného majetku podniku a náklady na jeho pořízení.

Tabulka č. 10: Náklady financování investice: (v Kč)

Investice	náklady	zdroj financování
Pozemek	1100000	dotace
	425000	úvěr
Oplocení	182700	vlastní kapitál
Faremní zařízení	33000	vlastní kapitál
Daňci (5 ks)	70000	vlastní kapitál
Daňely (55 kusů)	440000	vlastní kapitál
Krmivo	43620	vlastní kapitál
celkem	2294320	

Zdroj: vlastní

Hmotný majetek bude odepisován rovnoměrně po dobu pěti let. Výpočet je patrný z následující tabulky.

Tabulka č. 11: Odpisy (v Kč)

Odpisy	1. rok	2. rok	3. rok	4. rok	5. rok
Oplocení	36540	36540	36540	36540	36540
Základní stádo	170000	170000	170000		
celkem	206540	206540	206540	36540	36540

Zdroj: vlastní

Vzhledem k investiční náročnosti projektu, není možný jej financovat pouze z vlastních zdrojů. Na krytí hlavního investičního nákladu bude použit úvěr splatný za 7 let při ročním úrokové sazbě 3 %.

Tabulka č. 12: Splátka úvěru

Úvěr				
Měsíc	Splátka (Kč)	Úrok (Kč)	Úmor (Kč)	Úvěr (Kč)
1	78 860,12	29 750,00	49 110,12	375 889,88
2	78 860,12	26 312,29	52 547,83	323 342,06
3	78 860,12	22 633,94	56 226,17	267 115,88
4	78 860,12	18 698,11	60 162,01	206 953,87
5	78 860,12	14 486,77	64 373,35	142 580,53
6	78 860,12	9 980,64	68 879,48	73 701,05
7	78 860,12	5 159,07	73 701,05	0

Zdroj: vlastní

Rozvaha

Rozvaha představuje základní přehled o majetku firmy a zdrojích jeho financování. Jak je zřejmé z následující tabulky, více než polovina nákladů je hrazena z cizích zdrojů, tedy úvěr a dostace.

Tabulka č. 13: Rozvaha

AKTIVA	1.rok	PASIVA	1.rok
Dlouhodobý majetek	2276119	Cizí zdroje	1525000
Oplocení	182700	Vlastní kapitál	1521439
Zařízení farmy	33000		
Základní stádo	510000		
Oběžná aktiva	43620		
Peníze na účtu	1000		
AKTIVA CELKEM	3046439	PASIVA CELKEM	3046439

Zdroj: vlastní

Výkaz zisků a ztrát

Tabulka č. 14: Výkaz zisků a ztrát

Výkaz zisků a ztrát	1.rok	2.rok	3.rok	4.rok	5.rok	6.rok
Tržby za prodej		333300	333300	334500	334500	335600
SAPS	33761	33761	33761	33761	33761	33761
Dotace I.3.2	500000	600000				
Provozní náklady	43620	74044	74044	74044	74044	74044
Ostatní provozní náklady	30000	30000	30000	30000	30000	30000
Mzdové náklady	18000	18000	18000	18000	18000	18000
Splátka úvěru	78 860,12	78 860,12	78 860,12	78 860,12	78 860,12	78 860,12
Provozní výsledek hospodaření	329519,88	732 395,88	132 395,88	133 595,88	133 595,88	134 695,88

Zdroj: vlastní

Dotace z opatření I. 3.2. se z části vyplácí ihned po schválení podnikatelského plánu a druhá část po uzavření prvního účetního roku. Jak se ukazuje v tabulce výše, díky dotaci se vysoké investiční náklady na zahájení činnosti výrazně neprojeví ve výkazu zisků a ztrát a zemědělec začíná hospodařit v kladných číslech.

7. Závěr

Hlavním cílem této práce je nabídnout stručný pohled na vývoj společné zemědělské politiky, ukázat jak se v průběhu času měnily její priority a cíle a čím byly tyto změny ovlivněny. Díky tomuto stručnému přehledu je možné pochopit následný vývoj podpory směrem k multifunkčnosti zemědělství a současnému trendu podpory restrukturalizace venkova.

Program rozvoje venkova představuje velké příležitosti pro obyvatele českého venkova. Nabízí šance realizovat s finanční podporou Evropské unie rozmanité investiční projekty, které mohou zlepšit bezprostřední životní prostředí, zvýšit kvalitu vlastní produkce nebo diverzifikovat svou činnost. Realizací kvalitních projektů dochází k růstu životní úrovně na venkově, což by mělo zajistit atraktivnost venkova aby v budoucnu nedocházelo k odlivu mladé generace do měst.

Předložený podnikatelský plán je ukázkou účelného využití nabízené podpory. Využitím finanční pomoci z Evropského zemědělského fondu je možné realizovat konkurenceschopný projekt, který reaguje na současné spotřební trendy ve spotřebě i poptávku po živé produkci v tuzemsku i v zahraničí. Úspěšně realizovaný projekt zajistí začínajícímu zemědělci stálý příjem z vlastní činnosti a umožní účelné využití vhodného pozemku. Uvedený projekt může sloužit jako modelový příklad, jakým je možné využít ohromné příležitosti, které nám Program rozvoje venkova nabízí.

Na základě studia legislativy a programových dokumentů lze konstatovat, že farmový chov jelenovitých je v některých ohledech znevýhodněný oproti chovu u nás tradičních hospodářských zvířat. Výrazným posunem k lepšímu, by mohlo být opětovné zařazení jelenovitých do skupiny zvířat, která je možno chovat v ekologickém zemědělství. Farmový chov jelenovitých je ze své podstaty jednou z nejekologičtějších zemědělských činností, proto by měl mít přinejmenším stejné možnosti jako ostatní chovy hospodářských zvířat.

V oblasti finanční podpory zemědělství nacházíme další znevýhodnění ve stanovených podmínkách pro poskytování Vyrovnávacího příspěvku na hospodaření v méně příznivých oblastech a oblastem s ekologickými omezeními. Do výpočtu intenzity chovu, která je podmínkou pro nárok na příspěvek, opět nejsou jelenovití zařazení.

Jedinou možností využití tohoto příspěvku je kombinace farmového chovu s chovem některým tradičních hospodářských zvířat.

Přes výše uvedené znevýhodnění nabízí chov jelenovitých rentabilní zemědělskou činnost s pozitivními vyhlídkami do budoucnosti. Ukazuje se jako vhodný způsob využití evropské podpory rozvoje venkova.

8. Summary

The topic of master thesis is focused on the Common agriculture policy, development, main reforms and ideas that affected current specialisation on rural development.

In the theoretical part of this work contains a basic history description of European communities and CAP. Following by short introduction of Czech Rural development programme which is framework for agriculture and rural development in period 2007 – 2013. Common agriculture policy is from the beginning supported by funds - The European Agricultural Guidance and Guarantee Fund and European Agricultural Fund for Rural Development and Rural development programme is way how to gain this support.

Special attention of the thesis is focussed on the Axis I: Improving the competitiveness of the agricultural and forestry sector. One of the parts of this axis is set up the support of Beginning of the activity of the young farmer. As the field of activity was chosen fallow deer farming, which is not widely extend but is very suitable for some areas. Fallow deer farming, The Czech Deer Farmers' Association and relevant valid legislation is shortly introduced in next capture.

The practical part of this thesis is draft of the project "Fallow deer farm" that is in compliance with existing conception of rural development and other legal conditions and fulfills criteria for providing of financial support.

Deer farming is one of the most environmentally friendly fields of agriculture activity. According to the high demand for venison and breed livestock from inland as well as from abroad indicate feasible field for agriculture activity.

The aim of this work is to present connection between theoretical idea of development programme and real outcome such as feasible project. Idea of supporting young farmers seems to be one of the key issues for further agriculture and rural economy.

9. Seznam literatury

- [1] BARTOŠ, Luděk, et al. *Zkušenosti z prvních farem jelenů a daňků v Čechách a na Moravě*. Pardubice : ÚVO, 1991. 204 s.
- [2] BEČVÁŘOVÁ, V. Společná zemědělská politika EU jako rámec dalšího vývoje zemědělských podniků.. In TRNKA, František, et al. *České a slovenské zemědělství po vstupu do EU*. Zlín: MONDON, 2003. s. 70. ISBN 80-903108-3-4
- [3] *Co je SZIF*. [online]. 2010 [cit. 2010-01-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/o-nas/co-je-szif>>.
- [4] ČERVENÝ, J. *Encyklopedie myslivosti*. Praha: Ottovo nakladatelství, 2004. 592 s. ISBN 80-7181-901-8.
- [5] *Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond*. [online]. 2006 [cit. 2009-3-27]. Strukturální fondy EU. Dostupné z WWW: <<http://www.sfed.cpkp.cz/SF/index.html>>.
- [6] HAD, Miloslav; URBAN, Luděk. *První pilíř evropské unie*. Praha : Ústav mezinárodních vztahů, 2000. 166 s. ISBN 80-85864-88-6.
- [7] *Historie SZP*. [online]. 22.5.2009 [cit. 2009-07-2]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/historie-spolecne-zemedelske-politiky/1000521/53178/>>.
- [8] *Historie zvěřiny, zdravotní výhody a jistota*. [online]. 2010 [cit. 2010-04-23]. Dostupný z WWW: < <http://www.cheflaszlo.com/butcherdeer.html>>.
- [9] HRABÁNKOVÁ, M., et al. *Přístupy k harmonizaci Evropského modelu zemědělství na podmínky regionů ČR*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2008. 238 s. ISBN 978-80-7394-133-8.

[10] HUČKO, Jan. Hodnocení českého agrárního sektoru před a po vstupu do EU. IN. SVATOŠ, Miroslav. et al. *Multifunkční zemědělství v regionálním kontextu*. Praha: ČZU PEF, 2005. 122s. ISBN:80-213-1323-4.

[11] KOČÍKOVÁ, Pavla. *Zemědělství a životní prostředí*. Frýdek-Místek : Kleinwächter, 2000. 116 s. ISBN 80-238-5829-7.

[12] Ministerstvo zemědělství ČR . *Metodika k provádění opatření „Vyrovnávací příspěvek na hospodaření v méně příznivých oblastech a oblastech s ekologickými omezeními (LFA)“*. Praha : Ústav zemědělských a potravinářských informací, 2006.

[13] Ministerstvo zemědělství ČR. *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013*. Opatření I.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců. Ministerstvo zemědělství ČR. 2010

[14] Ministerstvo zemědělství. *Směrnice ministerstva zemědělství č.j. 4945/2002 o dalším odborném vzdělávání v resortu Ministerstva zemědělství*. 2002.

[15] *OP rozvoj venkova a multifunkční zemědělství*. [online]. 2007 [cit. 2009-10-20]. Strukturální fondy EU. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/5b2d1d30-930e-4862-a368-ea3253b692b3/OP-ROZVOJ-VENKOVA-A-MULTIFUNKCNI-ZEMEDELSTVI>>.

[16] PÁLKOVÁ, Tereza. *Zvěřina - maso, kterého se nepřejídáme* [online]. 17.12.2008 [cit. 2009-06-07]. Dostupný z WWW: <<http://mladazena.maminka.cz/scripts/detail.php?id=388388>>.

[17] *Politiky EU*. [online]. 2008 [cit. 2009-07-2]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/687/sekce/zemedelska-politika>>.

- [18] *Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013*. Praha: [s.n.], 2007. 300 s.
- [19] *Příručka pro žadatele*. [s.l.]: [s.n.], 2009. 127 s. Dostupný z WWW: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fsaps%2F03%2F1207727195562.pdf>.
- [20] *Q&A: Common Agricultural Policy* [online]. 20.11.2008 [cit. 2009-07-2]. Dostupný z WWW: <<http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/4407792.stm>>.
- [21] *Reformy Společné zemědělské politiky*. [online]. 2009 [cit. 2009-07-3]. Dostupný z WWW: <<http://www.euractiv.cz/zemedelstvi0/link-dossier/reformy-spolen-zemdlsk-politiky>>.
- [22] SCHRÖTTER, Hans Jörg. *Aktuální slovník Evropské unie*. Praha : Brána, 2003. 224 s. ISBN 80-7243-167-6.
- [23] *Slovník pojmů*. [online]. 2007 [cit. 2010-03-07]. Strukturální fondy EU. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/E>>.
- [24] *Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství*. 1. původní verze vyd. Brusel : [s.n.], 1957. 168 s. Dostupný z WWW: <http://www.euroskop.cz/gallery/2/754-smlouva_o_es.pdf>.
- [25] SOUČKOVÁ, Helena, et al. *Obnova malého a středního podnikání na venkově*. 1. vyd. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2005. 62 s. ISBN 80-7040-856-1.
- [26] *Společná zemědělská politika*. in *Velká encyklopedie EU*. [online]. 2000 [cit. 2009-08-11]. Dostupný z WWW: <<http://library.muni.cz/EU/html/2122t.htm>>.

- [27] *Společná zemědělská politika*. [s.l.] : Generální ředitelství pro zemědělství, 2005. 33 s. ISBN 92-894-9228-7.
- [28] *Společná zemědělská politika*. [online]. 15.12. 2008 [cit. 2009-07-2]. Dostupný z WWW: <<http://www.eu2009.cz/cz/eu-policies/agriculture-and-fisheries/common-agricultural-policy/spolecna-zemedelska-politika-718/>>.
- [29] *Společná zemědělská politika Evropské unie*. [online]. 22.05.2009 [cit. 2009-07-2]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/spolecna-zemedelska-politika-evropske/1000521/4234/>>.
- [30] TVRDOŇ, J. et al. Transformace českého zemědělství do jeho multifunkční formy. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2005. s. 202. ISBN 80-213-1291-2.
- [31] Vyhláška 136/2004 Sb. kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem.
- [32] Vyhláška 208/2004 Sb. o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.
- [33] Vyhláška 382/2004 Sb. o usmrcování.
- [34] WOLF, Robert, et al. *Rukověť chovu a lovu daňčí zvěře*. Písek: Matice lesnická, 2000. 200 s. ISBN 80-86271-05-6.
- [35] *Základní informace o Programu rozvoje venkova ČR*. [online]. 2010 [cit. 2010-4-17]. Venkov. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/eagri/venkov/program-rozvoje-venkova/zakladni-informace/>>.
- [36] Zákon č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání.

- [37] Zákon č. 449/2001 Sb. o myslivosti.
- [38] Zákon č. 154/2000 Sb. o plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat.
- [39] Zákon č. 256/2000 Sb. o Státním zemědělském intervenčním fondu.
- [40] Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinární péči.
- [41] Zákon č. 252/1997 Sb. o zemědělství.
- [42] *Zvěřina: zdravá a nutričně hodnotná* [online]. 12/2008 [cit. 2009-06-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.dtest.cz/zverina-zdrava-a-nutricne-hodnotna>>.
- [43] ŽBÁNEK, Stanislav. *Farmový chov jelenovitých*. [online]. 2008 [cit. 2009-06-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.myslivost.cz/media/clankyDetail.asp?IDCl=12904&IDR=10315&TypR=1>>.

10. Klíčová slova

Společná zemědělská politika

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Fondy Evropské unie

Program rozvoje venkova

Farmový chov daňčí zvěře

Keywords

Common agriculture policy

EAFRD

European union funds

Rural development programe

Fallow deer farming

11. Seznam obrázků, tabulek a příloh

Obrázek č. 1: Podíl výdajů na SZP z rozpočtu EU

Obrázek č. 2: Daněk evropský

Obrázek č. 3: Mapa oblasti s lokalizací pozemku

Tabulka č. 1: Časový harmonogram projektu

Tabulka č. 2: Kalkulace nákladů na oplocení

Tabulka č.3: Kalkulace nákladů vnitřního zařízení

Tabulka č.4: Kalkulace nákladů na pořízení základního stáda

Tabulka č.5: Kalkulace nákladů na příkrm

Tabulka č.6: Kalkulace nákladů na příkrm v následujících letech

Tabulka č.7: Přehled způsobilých a nezpůsobilých výdajů

Tabulka č. 8: Tržby za zvěřinu a za chovné kusy (v Kč)

Tabulka č. 9: Tržby v jednotlivých letech (v Kč)

Tabulka č. 10: Náklady financování investice: (v Kč)

Tabulka č. 11: Odpisy (v Kč)

Tabulka č. 12: Splátka úvěru (v Kč)

Tabulka č. 13: Rozvaha (v Kč)

Tabulka č. 14: Výkaz zisků a ztrát (v Kč)

Příloha č.1: Zásady správné zemědělské praxe

Příloha č.2: Podmínky dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC)

12. Seznam použitých zkratk

EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EAGGF	Evropský zemědělský orientační a záruční fond
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
EMU	Evropská měnová unie
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
NUTS	Nomenclature des Unites Territoriales Statistique (statistická územní jednotka podle metodiky EU)
OP	Operační program
PRV ČR	Program rozvoje venkova České republiky
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SWOT	Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb

13. Přílohy

13.1. Příloha č.1: Zásady správné zemědělské praxe

Zásada č.1: Na vysoce svažitéch pozemcích (nad 120) vyloučit pěstování širokořádkových plodin (kukuřice, brambor, řepy, bobu setého, sóji, slunečnice). Agrotechnické práce a pojezdy technikou provádět převážně po vrstevnicích.

Zásada č.2: Kultyry travních porostů spásat nebo sekat minimálně dvakrát ročně (v odůvodnitelných případech sekat jedenkrát ročně nebo pokud podmínky pro uplatňování agroenvironmentálních opatření stanovené zvláštním právním předpisem nestanoví jinak), biomasa musí být odstraňována z pozemku. První seč bude provedena nejpozději do 15. července kalendářního roku (v odůvodnitelných případech později), pokud podmínky pro uplatňování agroenvironmentálních opatření stanovené zvláštním právním předpisem nestanoví jinak.

Zásada č.3: Dodržovat pravidla skladování a manipulace s chemickými látkami v souladu se zákonem č. 146/1996 Sb. o rostlinolékařské péči a zákonem č. 156/1998 Sb., o hnojivech tak, aby nedocházelo ke kontaminaci složek životního prostředí.

Zásada č.4: Na svažitých orných půdách bez porostu (sklonitost nad 30) neprodleně (do 24 hodin) zapravovat statková hnojiva, organická a organominerální hnojiva a minerální dusíkatá hnojiva do půdy.

Zásada č. 5: Vést a nejméně sedm let uchovávat evidenci o množství, druhu a době použití hnojiv a statkových hnojiv, pomocných látek a upravených kalů podle jednotlivých pozemků, kultur a let v souladu se zákonem č. 156/1998 Sb., o hnojivech.

Zásada č. 6: Ze stájí, skladišť hnojiv a statkových hnojiv, uskladněných objemných krmiv ani z ostatních faremních prostor nesmí unikat žádné závadné látky (močůvka, hnojuvka, silážní šťávy, apod.).

Zásada č.7: Zabezpečit hospodářským zvířatům podmínky pro zachování jejich života, zdraví a pohody, zejména dostatečný přístup ke kvalitnímu, zdravotně nezávadnému krmivu a nezávadné vodě

Zásada č.8: Žadatel nesmí v průběhu trvání příslušného pětiletého období změnit na jím obhospodařovaných půdních blocích, případně dílech kulturu travní porost na kulturu orná půda.

13.2. Příloha č. 2: Podmínky dobrého zemědělského a environmentálního stavu

1. žadatel na půdním bloku, popřípadě jeho dílu s druhem zemědělské kultury orná půda, jehož průměrná sklonitost přesahuje 7°, zajistí po sklizni plodiny založení porostu následné plodiny, nebo uplatní alespoň jedno z níže uvedených opatření:

- a) strniště sklizené plodiny je ponecháno na půdním bloku, popřípadě jeho dílu minimálně do 30. listopadu, jestliže to není v rozporu s bodem 2, nebo
- b) půda zůstane zorána, popřípadě podmínuta za účelem zasakování vody minimálně do 30. listopadu, jestliže operace není v rozporu s bodem 2.

2. žadatel na ploše půdního bloku, popřípadě jeho dílu, označené v evidenci půdy jako silně erozně ohrožená, zajistí, že se nebudou pěstovat širokořádkové plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice. Porosty obilnin a řepky olejné na takto označené ploše budou zakládány s využitím půdoochranných technologií, zejména setí do mulče nebo bezorebné setí. V případě obilnin nemusí být dodržena podmínka půdoochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jetelovin.

3. žadatel na minimálně 20 % jím užívané výměry půdních bloků, popřípadě jejich dílů s druhem zemědělské kultury orná půda, vztažené k celkové výměře tohoto druhu kultury užívané žadatelem k 31. květnu příslušného kalendářního roku v evidenci půdy, zajistí každoročně:

- a) aplikování tuhých statkových hnojiv nebo tuhých organických hnojiv v minimální dávce 25 tun na hektar, s výjimkou tuhých statkových hnojiv z chovu drůbeže, kde je minimální dávka stanovena na 4 tuny na hektar; při plnění podmínky zapravením ponechaných produktů při pěstování rostlin¹⁾ (např.: slámy) podle jiného právního předpisu²⁾ není stanovena minimální dávka, nebo
- b) pokrytí tohoto procenta výměry, popřípadě jeho odpovídající části v termínu minimálně od 31. května do 31. července příslušného kalendářního roku porostem jedné z následujících plodin, popřípadě jejich směsí: jeteloviny, vikev huňatá, vikev

panonská, vikev setá, bob polní, lupina modrá, hrách setý. Porosty výše uvedených plodin lze zakládat i jako podsev do krycí plodiny, popřípadě jako směsi s travami v případě, že zastoupení trav v porostu nepřesáhne 50 %.

4. žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu pálit bylinné zbytky.

5. žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu provádět agrotechnické zásahy, pokud je půda zaplavená nebo přesycená vodou, s výjimkou vlastní sklizně plodiny a plnění podmínky bodu 7.

6. žadatel nezruší, popřípadě nepoškodí krajinné prvky a druh zemědělské kultury rybník. Za rušení, popřípadě poškození krajinného prvku se nepovažuje, dojde-li k zásahu vůči němu se souhlasem příslušného orgánu³).

7. žadatel zajistí na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu regulaci rostlin netýkavky žláznaté tak, aby se na něm v průběhu příslušného kalendářního roku nevyskytovaly kvetoucí nebo odkvetlé rostliny tohoto druhu. Zároveň zajistí regulaci rostlin bolševníku velkolepého tak, aby výška těchto rostlin nepřesáhla 70 cm v průběhu příslušného kalendářního roku.

8. žadatel nezmění na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu druh zemědělské kultury travní porost na druh zemědělské kultury orná půda.

9. žadatel zajistí, aby se po 31. říjnu kalendářního roku na půdním bloku, popřípadě jeho dílu s kulturou travní porost nenacházel porost vyšší než 30 cm, pokud jiný právní předpis⁴) nestanoví jinak. 101

10. žadatel, který využívá zavlažování a je zároveň vlastníkem nebo provozovatelem zavlažovací soustavy, předloží pro tento účel platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami v souladu s jiným právním předpisem⁵). [19]